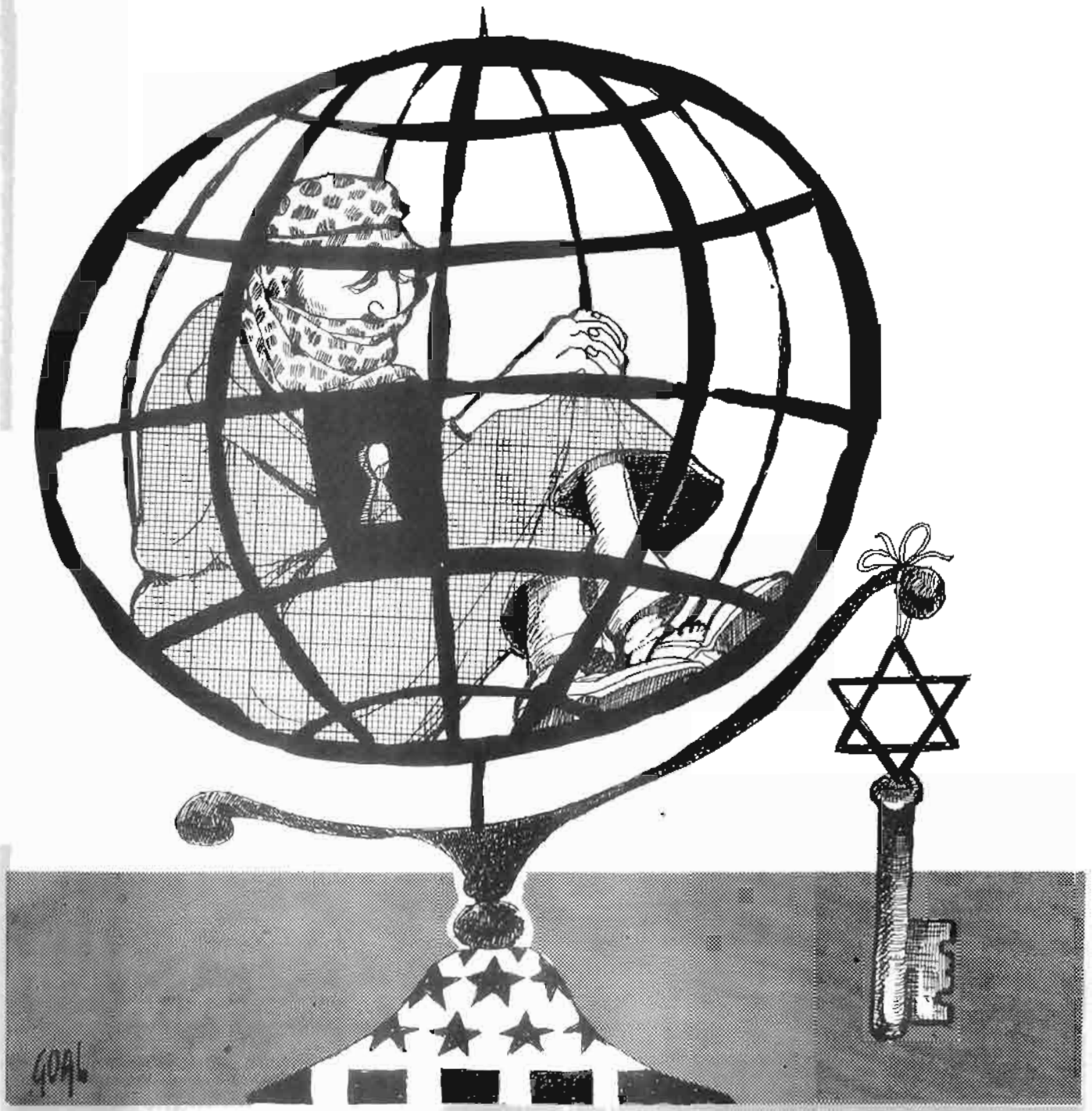

ZUID - AFRIKA

MAANDBLAD VOOR INTERNATIONALE POLITIEK EN VREDESPROBLEMEN
19e jrg. - nr. 149 - JANUARI 1976

vrede

"VREDE" Studie- en informatiecentrum
voor vredes- en ontwikkelingsproblematiek
v.z.w.

maandblad 10 nrs. per jaar

REDACTIE-BEHEER

PUBLICITEIT :

Onderbergen 51 - 9000 Gent

Prk. : 000-0956015-80 - Vrede v.z.w. - 9000
tel. 091/23.82.52 Gent

LEESGELD :

250 fr. per jaar - 25 fr. per nummer

Steunabonnement : 500 fr.

Verantwoordelijke uitgever :

Michel Vanderborght

Echel 6

9401 Pollare

REDACTIE :

Theo Bailleul, Paula Burghgraeve,
Nadine Crappé, Paul Wagemans,
Chantal De Smet, Jules Verhelst
Jean-Pierre Everaerts, Luc Kongs,
Griet Maréchal, Michel Tanret,
Kathleen Steel, Luk Vermeire, Jan
Verwest, Bob Wolstijn, Wilfried De
Vlieghe, Elie Elia, Brigitte Van Maele

REDACTIESECRETARIS

Jo De Schuyter

HOOFDREDACTEUR

André De Smet

VASTE MEDEWERKERS

Frans De Winter, Ward Ruyslinck,
Staf Schmidt, Jan Van Calsteren,
Jos Wolles, Janine De Rop

Centrum voor UNO-recht
(V.U.B. - Brussel)

Centrum voor Latijns-Amerika
(Roermond)

ABONNEMENTENDIENST

Loffy Verwest - Carlos Van Vooren

"Vrede" wil de spreekbuis zijn van al
diegenen die - door degelijke informatie
of voorstellen - een bijdrage willen bren-
gen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op
de medewerking van al diegenen die
hiertoe kunnen bijdragen.

De ondertekende artikels beantwoor-
den dan ook niet noodzakelijkerwijze
aan het standpunt van de redactie.

DRUKKERIJ

Gakko - Gent.

UIT DE INHOUD

- Voorpagina GOAL	
EDITO	3
VOOR LUIGALGLEZERS - Copi, Elie Elia en Smythe	4
BINNENLAND	
- V.D.B. ... Geen inspraak voor miliciens in het leger - V.V.D.M.	5
EUROPA	
- SPANJE : Hoed af voor Marcelino Camacho - A. De Smet	6
Voor wezenlijke verandering	9
- RUSLAND : Onaanvaardbaar - A.D.S.	9
- PORTUGAL : Huidige economische situatie in Portugal (Spreekbeurt J. Nagels)	10
ZUID-AMERIKA	
- SURINAME : Onafhankelijk, maar niet economisch	12
DOKUMENT	
- Het handvest van de Vrijheid van Zuid-Afrika	15
MIDDEN-OOSTEN	
- Het Zionisme	19
AFRIKA	
- ANGOLA : De oorlog in Angola. Het verloop van de strijd - AKA-Gent	21
VREDESINITIATIEVEN	
- B.U.V.V.-Oostende 25 jaar - A. Laridon	23
- Kanunnik Raymond Goor ontving de Leninprijs voor de Vrede	24
OPVOEDEN TOT VREDE	
- De oorlog van de klokken	25
KULTUUR	
- Breytenbach veroordeeld - Ben Afschrift	26
- Kat, Hand - Breyten Breytenbach	26
- Breendonk (gedicht) - Renaat Ramon	27
- Parlement en Buitenlandse Politiek - G.M.	28
JAAROVERZICHT "VREDE" 1975	29
ILLUSTRATIES VAN :	
Elie Elia (18,20), Pantu (7, uit "Le Monde"), Tekel Mene (7) en Jan Verwest (5)	

INTERNATIONALE KAMPAGNE VOOR ONTWAPENING.

Op initiatief van de Wereldraad voor de Vrede werd een internationale aktie ingezet tegen de Bewapeningswedloop. (zie Vrede-November). We publiceren hierbij de eerste lijst van organisaties en personen, die zich bij deze oproep hebben aangesloten.

* PARLEMENTSLEDEN. *

CALEWAERTS Willy-Professor-Berchem, MANGELSCHOTS John-Schepen-Deurne, COPPENS Edgard-Liederkerke, MONNARD Georges-Hasselt, VAN GEYT Louis-Brussel, LARIDON Alfons-Schepen-Oostende, SERVAIS Raoul-cineast-lid Akademie van Letteren, Kunsten en Wetenschappen, SCHOETERS Marcel-alg. sekret. Algem. Centrale ABVV-Gewest Antwerpen, GESCHIER Arthur-nationaal sekretaris BBTk-ABVV-Brugge, HAESAERTS Joseph-nat. sekret. BBTk-ABVV-Vilvoorde, CLAJOT Gilbert-nat. sekret. BBTk-Ukkel, DE MAN Michel-Gewest. Sekret. ACOD-onderwijs-Gent, DE SMET André-voorzitter vzw Vrede-Oostende, COULTEUX Willy-journalist-Gent, TANRET Michel-assistent-voorzitter BUUV-Gent, Dr. VAN HOORNE-eerst aanwezig assistent-Gent, DE SMET Chantal-Prof. Koninklijke Akademie v. Schone Kunsten-Gent, VISSENAKEN Jaak-acteur-Gent, ROUZERE-Simonne-lerares-Gent, VAN ROYEN Nelly-onderwijzeres-Gent, Onafhankelijkheidsfront P.A.-P.M. Gewest-Antwerpen, LAURENT Clement-gemeenteraadslid-Liederkerke, VAN DROGENBROEK-gemeenteraadslid-Liederkerke, INTERNATIONALE VAN OORLOGSTEGENSTANDERS - ONAFHANKELIJKHEIDSFRONT-Leuven-Limburg, WEYDTS Walter-O/Voorzitter Provincieraadslid-Kortrijk, DE SCHUYTER Jorredaktiesekretaris VREDE-leraar-Gent, ROTSART Christ-Leraar-Veldegem, VERCRUYSE Linc-lerares-Brugge, MOUQUZ Simonne-lerares-St-Michiels, BEUSELINCK Anita-lerares-Oostende, BASSAERT Edmond-Direkt. Riso Assbroek-Brugge, MUTSAERT Marcel-leraar-Brugge, JANSSENS Willy-sekretaris Pax Christi Vlaanderen-Antwerpen, VAN BELLINCHEN Emiel-Commandant Pakketboten-Oostende, SINAËVE Tony-handelaar-Oostende, GRUNFWALD Prosper-onderwijzer-Oostende, ABSOLOM Emano-Oostende-Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede-gewest Gent, Dr. VERHELST Jules-archivaris-Gent, Prof. DE SCHUTTER Barth-VUB-Everberg, DE CONINCK S.-Melsele, CORNIL Werner-Lichtervelde-JONGERENGEMEENSCHAPPEN-nat. sekret. Antwerpen, DE GHOUY Marcel-Nationaal Voorzitter Vriendenkring Dachau-Voorzitter O.F.-P.A.-Gent, HOERNAERT Katrien-studente-Oostende, DE PAEPE Filip-licentiaat-Gent, VERWEST Lotty-regentes-Gent, BALLEUL Theo-techn. ingenieur-Gent, BELLER Rosa-bediende-Deurne, ZILLOTTI-werkman-Deurne, BROCK Hedwig-gepensioneerde-Deurne, VERWEST Gilberte-gepensioneerde-Heusden, VAN DIJCK Isabel, bediende-Willebroeck, DE CONINCK Rosa-huishoudster-Heusden, VAN DOORNE Daniel-ambtenaar-Bellegem, TIJTGAT Pierre-ambtenaar-Kortrijk, LAMPAERT Piet-journalist-Gent, TURF Jan-journalist-Wondergem, FRANCIS Bob-journalist-Deurne-VAN BRUSSEL Louise-handelaar-Linden, DE PLAKKER F.-Deurne, GIELIS F.-Deurne, VAN EGDAM-Deurne, TROUILLARD F.-Deurne, MAÏS F.-Deurne, BLANKERS-Deurne, MERTENS-Deurne, VAN RAEMDONCK A.-Melsele, ANTHONIS R.-Deurne, WATERSCHOOT-Deurne, VERBRUGGEN-Deurne, HERBIG Ingrid-Brussel, HERBIC F.-Deurne, RELECOM Charlotte-Deurne, WALLEN Aouis-Deurne, SLUCHTERS Frijdeganda-Deurne, DEDEYSTERE Remi-Deurne, MOREAU-Deurne, PAULUS Robert-pedag. adviseur-Oostende, DE SMET Jos-metaalbewerker-Deurne, SORÉL Louis-regent-Oostende, VAN DE CASTELLE Rita-bediende-Oostende, VERSTRAETEN Jan-Hove, FERNANDEZ Alberto-techn. ingenieur-Gent, DE KREYGER Celina-Watervliet, NIJS Jan-fabriekwerker-Boom, CLAYES Isidoor-gepensioneerde-Brussel, WALRAEVE-arbeider-Brussel, VLAMINCK Jozef-Politiek gevangene-Gent, JANSSENS Ludo-Borgerhout, BESSING Chaitin-Antwerpen, SWYNGEDAAR Marc-Brasschaat, SCHILLIKS M Berchem, TROCH Hugo-Liederkerke, JOMMIE Luk-Mol, COSYNS Herman-Antwerpen, GIELLEN Willy-Kwaadmechelen, WALRAEVENS Eddy-Kalmthout, VAN WIELE Jef-Herenthout, SCHRING Christa-Merksem, DE NOLF Rita-Nijlen, HOLLANDER Agnes-Antwerpen, KANDERBECK Filip-Antwerpen, GOEMINE Dirk-Hoboken, SEGHERS Paul-Bonheiden, RENARTS-HARYS-Bonheiden, VERVOORT Gerd-Mustwezel, SWYNGLDOORN Dins-Borgerhout, VAN OEFFLEN Joke-Antwerpen, VAN GINDEFEN Jef-Essen, VINY Jan-sekt. Oxfam-

Berchem, SYSMANS Karel-Schoten, VAN BEVEREN-Schoten, MELLEN Erik-Schoten, LAUWERIER Vik-Deurne, VAN HOVE Monik-Deurne, SPILEBEEN-Merksem, DE SMECT Toon-Deurne, BEETERS S.-Berchem, MERTENS Louis-kassier-bank-bediende-Schoten, REYNDERS Maria-huishoudster-Schoten, COENYE Jaak-fotograaf-Oostakker, BEKE Paul-apotheker-Gent, BEKE Frank-leraar-Gent, GATZEN Mariette-Gent, LAUWERS-gepensioneerde-Hoboken, VAN CALSTIEREN Jan-leraar-Antwerpen, COPPEE J.-Wilrijk, VAN HOUT Cyriel-zelfstandige-Deurne, MOYSON Jeanne-Deurne LAURYSSSEN-Deurne, DINGEMANS Simonne-Deurne, HERMANS Hubert-Deurne, DE VOS Jos-Deurne, COLLA Marcel-Deurne, MELEF Alfons-Deurne, WAUTERS Roger-Deurne, CREVE Pierre-Deurne, SCHNEIDER Jos-Deurne, GOOSSENS-Deurne, DEVOS Johan-Deurne, LAM Guy-Deurne, VAN GOEX-Deurne, CLEVER Fred-Deurne, CANTICLON Jeanne-Deurne, VAN AKEN Wim-Deurne, BALANCK Ch-Deurne, PRUYM W.-Deurne, DEEN P.-Deurne, CAMBERLAINE-Deurne, VAN POEL P.-Deurne, CORNAND R-Deurne, DE KINDER V.-Deurne, VAN ECHELPOEL R.-Deurne, CORREMANS S.-Deurne, PAUWELS Y.-Deurne, CLAESSENS R.-Deurne, VERCRUYSEN Willy-leraar-Brugge, DOLFAN J.-lerares-Oostende, DE GRENDEL-leraar-Brugge, HOSTEN Erna-lerares-Blankenberge, DE BRUYNE Roger-leraar-Assebroek, VAN HOLLEBEKE Jacques-leraar-Blankenberge

Uit de lijst van de ondertekenaars uit het franstalig lands-gedeelte citeren we :

de Parlementsleden : PETRY Irene, MAGNEE André, PAROTTE Hubert, LEVEAUX Marcel, Kannunik GOOR Raymond, LAMBION Robert-algem. sekretaris van het ABVV-Gewest Luik, YERNA Jacques-nat. sekret. A.C.O.D. Gazelco, FRANZ Thomas-sekret. Concertation pour la Paix, DUBOSCH J. en KLUTZ R. - nat. sekret. van de U.B.D.P., GALLAND Pierre - algem. sekret. van Oxfam, DHANIS Tony-proost van de Mouvement Ouvrier Chrétien, enz. enz.

ONDERTEKEN EVENEENS DEZE OPROEP EN VRAAG AAN UW VRIENDEN EN DE ORGANISATIES WAARBIJ U AANGESLOTEN BENT EVENEENS DEZE PETITIE TE ONDERSCHRIJVEN.
Vraag ons de nodige petitieijsten.

Voor de onomkeerbaarheid van de ontspanning
STOP DE BEWAPENINGSWEDLOOP !

Voor een vlugge vooruitgang naar een nieuwe internatio-nale economische orde
STOP DE BEWAPENINGSWEDLOOP !

Voor de verdediging van de vrede en de opbouw van een nieuwe wereld
STOP DE BEWAPENINGSWEDLOOP !

ALLEN SAMEN voor het verbod op alle nukleaire en an-dere massale vernietigingswapens !

ALLEN SAMEN voor een algemene en volledige ontwapening !

ALLEN SAMEN voor de onmiddellijke bijeenroeping door de O.V.N. van een wereldkonferentie voor ontwapening !

naam
hoedanigheid
adres

HANDTEKENING

MOEILIK GAAT OOK MAAR.

Het zal u bekend zijn dat talrijke kranten vandaag in moeilijkheden verkeren. De opeenvolgende prijsstijgingen van papier, drukwerk, port, telefoon, e.a. noodzakelijke uitgaven zijn hier niet vreemd aan. Natuurlijk moet u zich de vraag stellen hoe, in dergelijke omstandigheden, een tijdschrift als VREDE het hoofd boven water kan houden. Het gaat. . . maar niet zonder ongeloflijke moeilijkheden. Het gaat ongeveer, maar. . . dank zij het feit dat al onze medewerkers - redactie en beheer - zich belangloos inzetten.

Om ons toe te laten VREDE kwa inhoud, opmaak en verspreiding te verbeteren is uw hulp dus onmisbaar. De minste bijdrage die u in ons VREDEFONDS kunt storten is voor ons dan ook een belangrijke hulp. Een eegematige hulp is, het spreekt vanzelf, voor ons nog belangrijker. Doe dus zoals reeds andere vrienden: Geef aan uw financiële instelling een BESTENDIGE OPDRACHT om maandelijks 50 of 100 fr voor VREDE over te schrijven. Ook voor ons maken veel kleintjes een groot.

Vraag ons het nodige formulier.

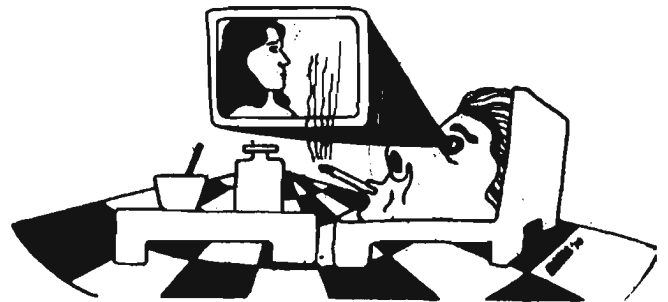
Eerste Ontmoetingsdag van het O.C.V.

Het "Overlegcentrum voor de Vrede" waarover we nadere inlichtingen brachten in ons nummer van oktober, organiseerde op zaterdag 13/12 in de lokalen van de Rijks Universiteit Gent, haar eerste Ontmoetingsdag. Een zestigtal personen, vertegenwoordigers van de aangesloten organisaties, namen aan deze bijeenkomst deel. André De Smet opende de plenaire zitting en onderlijnde het belang en de historische betekenis van deze ontmoeting van het O.C.V. waarna Robert De Gendt de historiek maakte van het O.C.V. en de beginselen van het Overlegcentrum onderlijnde.

Hierna werd de bijeenkomst verder gezet in drie werkgroepen.

Onder voorzitterschap van Walter Weydts, in groep 1 hield R. De Gendt, (in vervanging van N. Leynse die door ziekte verontschuldigd was) een inleiding over: "Wat na de Konferentie over Europese Veiligheid en Samenwerking te Helsinki?" In groep 2 werden, onder voorzitterschap van dhr De Corte, inleidingen gehouden door Prof. Deleu, Drs. Wilfried De Vlieghe en Gilbert Hubert over "Ontwapening en Bewapening". Groep 3 behandelde onder voorzitterschap van Mariette Van Ballaert het probleem "Wantrouwen als element tot oorlogsvoorbereiding". Etienne De Jonghe en Eddy Clijsters stonden hier in voor de inleidingen. Tijdens de namiddagzitting werd in de verschillende groepen een ernstige en zeer geanimeerde discussie gevoerd.

Tijdens de plenaire slotzitting werd door Laurent Borren, voor groep 1, Wilfried De Vlieghe voor groep 2 en Michel Tanret voor groep 3 verslag uitgebracht over de besprekingen en de besluiten van de verschillende werkgroepen waarna R. De Gendt de besluiten trok uit deze eerste bijeenkomst van het O.C.V. en er de aandacht op vestigde dat hiermede het bewijs geleverd was dat samenwerking mogelijk is en dat het O.C.V. zeker in deze richting kan en moet verder gaan.

VOOR LUIGALGLEZERS

binnenland

V.D.B. GEEN INSPRAAK VOOR MILICIEN IN HET LEGER

De Vereniging van Vlaamse Dienstplichtige Militairen stelt vast dat de heer Paul VANDEN BOEYNANTS, Minister van Landsverdediging, al haar verzoeken en vragen om tot een geordende werking te komen binnen de kazerne, systematisch genegeerd heeft.

De vereniging betreurt uitdrukkelijk de houding van de Minister, die uiteindelijk geen enkele van zijn beloften of toezeggingen is nagekomen, en wenst hierbij als voorbeelden aan te stippen :

- * dat geen enkele mutatie van VVDM-verantwoordelijken ongedaan werd gemaakt;
- * dat VVDM-verantwoordelijken het slachtoffer bleven van intimidaties, bestraffingen en optreden van de CIC;
- * dat de toekenning van materiële en financiële hulp bij papieren beloften bleef ;
- * dat elke VVDM-activiteit (tot zelfs volleybal-wedstrijden toe) het optreden van de veiligheidsdiensten uitlokte ;
- * dat elke syndikale werking binnen de kazerne onmogelijk wordt gemaakt (informaties, vrij contact met verantwoordelijken) ;
- * dat de VVDM geweerd wordt uit de Commissie Leger-Jeugd.
- * en dat elke dienstfaciliteit geweigerd wordt.

Na vijf jaar wachten is de Vereniging van Vlaamse Dienstplichtige Militairen tot het besluit gekomen dat zij op geen enkele manier tot een geregelde kazernewerking kan komen. De VVDM vindt het hoogst jammer dat het in ons land de dienstplichtigen blijkbaar niet geoorloofd is gezamenlijk en in vrijheid op te komen voor hun materiële en morele belangen.

De Vereniging van Vlaamse Dienstplichtige Militairen wenst hierbij te verwijzen naar Nederland waar dit wel mogelijk schijnt te zijn en waar de Vereniging van Dienstplichtige Militairen over aanzienlijke materiële en andere faciliteiten beschikt en tevens als volwaardige gesprekspartner aanvaard is op elk niveau. In landen als Frankrijk en Italië daarentegen blijven alle grondwettelijke en fundamentele rechten en vrijheden voor de militairen dode letter. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de soldatenbeweging aldaar een dankbare prooi is geworden voor radikalisme en gauchisme. Hierbij dringt zich dan de vraag op wie uiteindelijk de echte subversie-elementen of beroepsagitatoren zijn.

De Vereniging van Vlaamse Dienstplichtige Militairen heeft daarom besloten met alle mogelijke wettelijke middelen te ijveren voor de onmiddellijke verwezenlijking van volgende eisen die op zichzelf de materiële en morele implicaties zijn van het grondwettelijk recht op vrijheid van vereniging :

1. De erkenning van de VVDM als beroepsorganisatie voor dienstplichtige militairen.
2. Gelijkstelling in rechten van de VVDM met de andere militaire beroepsorganisaties.
3. De opname van de VVDM in de Commissie Leger-Jeugd en in de andere bestaande overlegorganen.
4. De toekenning van vrijgestelde dienstplichtigen voor haar centrale administratieve werking.
5. Dienstfaciliteiten voor VVDM-verantwoordelijken.
6. Vrije toegang tot de soldatenverblijven voor Hoofdbestuursleden buiten de diensturen.
7. Recht op vrije informatie van en voor de soldaten via info-panelen en info-lokalen.
8. Stopzetting van de ongegronde verdachtmakingen door de veiligheidsdiensten.

Tenslotte wenst de Vereniging van Vlaamse Dienstplichtige Militairen te beklemtonen dat deze eisen die de vereniging enkel als vereniging betreffen, niets afdoen aan de integrale geldigheid van het eisenpakket van 1971. De kruimeltjespolitiek moet plaats maken voor de doorvoering van een degelijk dienstplichtigenstatuut waardoor de minderheid van jonge mensen die nog steeds opdraait voor de volle last van de algemene (sic) dienstplicht, geldelijk, sociaal, juridisch en administratief eindelijk die rechten zouden krijgen die hen logischerwijze en menselijkerwijze toekomen in een land waar alle mensen gelijk voor de wet heten te zijn. (Dossier te bekomen bij VVDM, Hertogstraat 107, 3030 Heverlee.).

Mededeling VVDM.

EUROPA

HOED AF VOOR MARCELINO CAMACHO.

In de voorbije weken kwam een van de leiders van de Spaanse "Comisiones Obreras" (illegaal of soms semi-legaal werkende arbeiderskomitees) Marcelino CAMACHO herhaaldelijk in het nieuws. T.V. en pers brachten ons de foto van deze rustige vijftigjarige bij zijn vrijlating uit het berucht gevang Carabanchel. Sindsdien werd Marcelino CAMACHO opnieuw aangehouden.

Wie is deze man die reeds gisteren door Franco en vandaag door zijn opvolgers als de publieke vijand nr 1 aanzien wordt?

Marcelino CAMACHO is nu acht en vijftig jaar. Hij is klein, breed van schouder, een grijze tros en een zeer joviaal voorkomen. Zoon van een socialistisch spoorwegarbeider werd hij zelf draaier van beroep. Op achttienjarige ouderdom nam hij de wapens op om de Spaanse Republiek te verdedigen. Na het einde van de Spaanse Burgeroorlog werd hij twee jaar in een concentratiekamp opgesloten. Hierna week hij uit naar Algerië en daarna naar Frankrijk waar hij, in de rangen van de C.G.T., aan zijn syndikale vorming werkte.

Teruggekeerd naar Spanje was hij in 1966 een der medestichters van de Comisiones Obreras. Deze arbeiderskomitees zijn een zeer originele vorm in de organisatie van de Spaanse arbeidersbeweging. Het betreft hier een soort eenheidsvakbond waarin de arbeiders van alle politieke en wijsgerige strekkingen elkaar terugvinden. De Comisiones zijn vanzelfsprekend illegaal, soms werken zij semi-legaal en militanten van deze arbeiderskomitees slagen er soms in posities in te nemen in de vertikaal uitgebouwde vakbonden van het regime en hun werking aanzienlijk te beïnvloeden.

Het waren de Comisiones Obreras die het initiatief namen tot de belangrijke eisenacties die ondanks de terreur, ondanks het feit dat ieder staking ongelooftelijke offers vraagt, (hier is natuurlijk geen sprake van stakingsvergoedingen) zeer dikwijls na een harde strijd resultaten boekten.

Van de eisenacties gingen zij over tot de strijd tegen de structuren van het regime, tot de rechtstreekse politieke actie.

CAMACHO werd snel aangehouden. In 1967 werd hij reeds tot enkele weken gevangenisstraf veroordeeld. Dit belette hem echter niet zijn taak verder te zetten. In

SPANJE

1969 werd hij opnieuw aangehouden en tot vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld. Tijdens zijn proces ontmaskerde hij zijn rechters als "dienaars van de heersende klasse en het regime".

In de gevangenis eindigde de strijd van Camacho niet. Hij nam er de leiding van het verzet. Dag in dag uit werd er gevochten voor kleine, zij het niet zonder belang zijnde verworvenheden. Het recht op regelmatig bezoek, de vrijheid om over boeken te kunnen beschikken, voor betere contacten met de medegevangenen kortom voor kleine vrijheden die in het gevangenisleven van een uitzonderlijk belang zijn.

Een fransman die enkele maanden geleden uit de gevangenis van Carabanchel werd vrijgelaten verklaarde dat, onder leiding van Camacho, deze gevangenis tot een soort Volksuniversiteit was uitgegroeid. Wellicht nergens ter wereld, verklaarde hij, wordt met zo'n ernst, met zo'n enthousiasme, met een zulkdanige inzet gestudeerd.

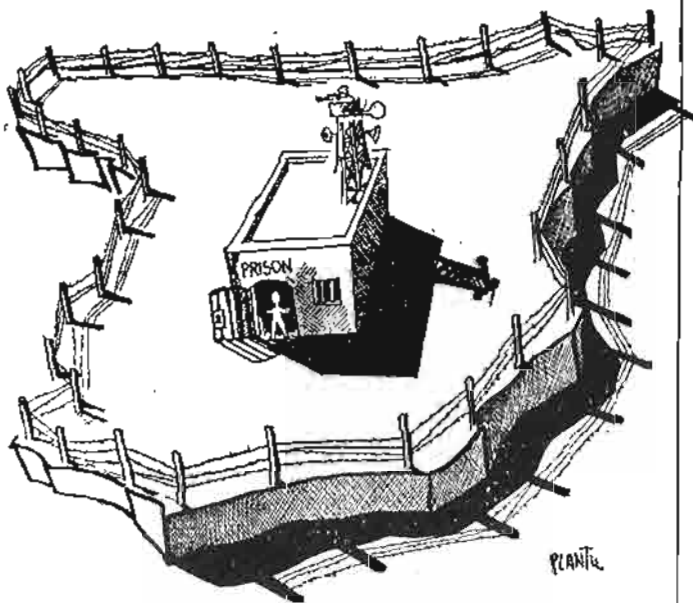
Op 30 mei 1972 werd Marcelino opnieuw in vrijheid gesteld. Niet voor lang: echter want, op 23 juli van het zelfde jaar werd hij opnieuw aangehouden. Dit gebeurde op het ogenblik dat hij, samen met andere verantwoordelijken van de arbeiderskomitees - o.m. de Priester-Arbeider Garcia Selva -, een vergadering bijwoonde

in een klooster in de omgeving van Madrid. Hij en zijn vrienden stonden terecht in het berucht geworden proces "1001" dat doorging op 30 december 1973. Dit proces, dat plaats had op dezelfde dag als de moord op de Admiraal Carrero Blanco, voorzitter van de regering moest, in die omstandigheden, op zware straffen uitmonden. Camacho werd tot 20 jaar gevangenis veroordeeld. Later werd deze straf door het Hoger Gerechtshof op zes jaar gebracht.

Ondanks zijn ouderdom en zijn gezondheidstoestand - hij lijdt aan een hartziekte - nam hij deel aan alle akties die in de gevangenis werden gevoerd, o.m. aan de herhaalde hongerstakingen. De laatste hongerstaking die werd gevoerd was deze waarin de omzetting werd geëist van de straf tegen de ter doodveroordeelde aktivisten die op 27 september j.l. werden terechtgesteld. Na de troonbestijging van Juan Carlos kwam in het kader van "Koninklijke indulto" Marcelino Camacho opnieuw vrij op 1 december.

Samen met hem werden de andere nationale leiders van de Comisiones Obreras die in het proces "1001" als leiders van een "illegale organisatie" werden veroordeeld, eveneens in vrijheid gesteld. Het betreft hier Eduardo Saborido die met Camacho tot 20 jaar was veroordeeld, Nicolas Sartorius en Garcia Salvé (19 jaar) Juan Muniz (18 jaar), Fernando Soto (17 jaar), Francisco Acosta, Miguel Zamora, Pedro Santisteban en Luis Fernandez Castilla (allen destijds tot 12 jaar gevangenis veroordeeld).

Tijdens de perskonferentie die Marcelino Camacho in zijn woning hield, de dag van zijn bevrijding, verklaarde hij o.m. "Ondanks mijn jarenlange opsluiting heb ik tegen niemand een wrok. Ik zoek geen enkele vorm van wraak. Het uur is aangebroken voor alle Spanjaarden om zonder enige discriminatie, samen te ijveren opdat wij in ons vaderland samen zouden kunnen leven". Camacho onderlijnde bovendien de noodzaak van een algemene amnestie, de terugkeer van de bannelingen, het herstel van de democratie e.a. programmapunten die door de Democratische Junta - waarvan de Comisiones Obreras lid zijn - maar die ook door de ande-

re oppositiegroepen in Spanje als minimum eisen worden naar voor gebracht.

Op 6 december werd door Prof. Ruiz Gimenez, leider van de linkse Kristen Demokraten en advocaat van Marcelino Camacho, een konferentie gehouden in de Complutense Universiteit van Madrid - konferentie die door het rectoraat was toegelaten - over het "Indulto". Het feit dat Camacho, al was het slechts als toeschouwer in de zaal was, werd door de politie als argument gebruikt om de konferentie te verbieden en de zaal te ontruimen.

Ondanks het feit dat Marcelino Camacho ook hierna aan geen enkele politieke aktiviteit deelnam, werd hij op zondag 7 december opnieuw aangehouden. Ook de pater Garcia Salvé werd, de dag van zijn vrijlating toen hij door een vijfhonderdtal personen in het station werd verwelkomd, opnieuw aangehouden.

Alle tussenkomsten van zijn verdediger Ruiz Gimenez ten spijt was het deze niet toegelaten contact op te nemen met zijn cliënt.

Het masker van de liberalisatie die de voortzetters van het Francisme hadden opgezet is dus gevallen. De aanstelling van Arias Navarro als minister-president door Juan-Carlos bevestigt dat het Francisme ook zonder Franco wordt verder gezet.

Op het ogenblik dat we deze regels schrijven wordt op initiatief van de Democratische Junta en de Democratische Convergentie een nationale stakingsaktie ingezet. Studenten, magistraten, joernalisten, architecten, advocaten kortom ook de intelligentia schaart zich naast de arbeidersbeweging met de steeds luider klinkende eis : Spanje moet democratisch worden. Het proces ontwikkelt snel. Mogelijks staan we bij het verschijnen van dit artikel reeds een belangrijk eind verder.

Op dat ogenblik zullen we ons herinneren dat dit alles mogelijk is geweest dank zij de inspanningen, de bovenmenselijke offers die door mensen als Marcelino CAMACHO e.a. leiders van de arbeidersbeweging worden gebracht.

A. De Smet.

P.S. Camacho werd intussen op 7 december opnieuw vrijgelaten.

6 uren voor Spanje

onder de auspiciën van de Demokratische
Belgisch-Spaanse Vriendenkring
en de Belgische Unie voor de Verdediging
van de Vrede

francesca solleville
paul louka
john lundström
isabel parra
ada y oscar matus
los indianos
elisa serna
enrique morente
fernando unsain

zaterdag
17 januari
om 18 uur
BRUSSEL

vorst
nationaal

N

SPANJE : voor wezenlijke verandering.

Het Uitvoerend Comité van het Europees Vakverbond kwam bijeen te Brussel op 12 december. Het stelt vast dat de verandering van staatshoofd in Spanje in feite de voortzetting betekent van een regime dat het volk opgedrongen is om de uitbouw van de democratie te beletten.

De anti-terreurwet blijft van toepassing, de meeste politieke gevangenen werden niet bevrijd, vreedzame manifestaties werden uiteengeslagen en zelfs democratische delegaties uit het buitenland worden lastig gevallen, zoals dit onlangs het geval was met de afvaardiging van de Nederlandse syndicaten.

Onder deze voorwaarden vraagt het Europees Vakverbond aan de Spaanse regering onmiddellijk te beslissen tot

- de vrijlating van alle politieke gevangenen en de algemene amnestie ;

- de mogelijkheid voor alle politieke gevangenen vrij in het land terug te keren ;

- de totale vrijheid van actie voor de politieke partijen en voor de vrije en democratische syndicale organisaties
- de organisatie van vrije algemene verkiezingen op alle niveaus van het politieke en sociale leven ;
- de totale waarborg van alle mensenrechten.

Het Europees Vakverbond zal in nauwe samenwerking met zijn aangesloten syndicale verenigingen in de Spaanse staat actie voeren om

- alle manipulaties van de internationale openbare opinie door te gewagen van een liberalisering, die in feite maar schijn is, aan de kaak te stellen.

- de uitbouw van een ware democratie verder te zetten die aan het volk de politieke macht teruggeeft en aan de werknemers de macht over de syndicale beweging.

GESLAAGDE SPANJEBETOGING.

Een tienduizendtal personen nam deel aan de Solidariteitsbetoging met de volkeren van Spanje, die op zondag 13 december te Brussel doorging. Talrijke parlementsleden en verantwoordelijken van organisaties hadden er aan gehouden aan deze manifestatie deel te ne-

men terwijl de leden en sympathisanten van de deelnemende organisaties in grote getale aanwezig waren. Verheugend was hier zeker de aanwezigheid van talrijke vredesmilitanten die, gezien de betogers per organisatie opstapten, zich hadden verenigd rond de spandoeken van BUVV-UBDP, Oxfam Wereldwinkels, Vrede, e.a. organisaties.

RUSLAND

ONAAANVAARDBAAR.

Naar aanleiding van de presentatie van een korte film in de nieuwsberichten van T.F.1, voorgesteld als een illegaal opgenomen document over een werkkamp voor gevangenen in de Sovjet-Unie - meer bepaald in de omgeving van Riga - is een scherpe polemiek losgebroken tussen de Franse Kommunistische Partij, haar krant l'Humanité en de Pravda, het orgaan van de Kommunistische Partij van de Sovjet Unie.

Het Politiek Bureau van de Franse K.P. had er de nadruk opgelegd dat de in de door T.F. 1 vertoonde film beelden voorkomen die zij ontoelaatbaar acht voor wat betreft de opsluitingsvoorwaarden in dit kamp. Dit geval, onderlijnde het communiqué verder, trekt bijzonder onze aandacht omdat het effectief is dat in de Sovjet Unie processen plaats hebben tegen onze burgers die vervolgd worden voor de door hun ingenomen politieke standpunten.

Zo deze beelden beantwoorden aan de werkelijkheid, luidde het verder in het communiqué en er geen officiële logenstraffing komt van de Sovjet autoriteiten, zullen wij deze toestand met klem veroordelen.

In een artikel in de Pravda wordt verklaard dat het hier om een document zou gaan uit de vele die in het kader van de psychologische oorlogsvoering geproduceerd worden. De krant drukt daarbij zijn verwondering uit over het feit dat sommigen die steeds met klem gereageerd hebben tegen het anti-sovietisme zich vandaag gewild of niet in een dergelijke campagne laten meesleuren. In zijn antwoord wijst l'Humanité er op dat, zo zij het anti-Sovietisme vandaag zoals gisteren veroordeeld zij even categoriek "alle administratieve maatregelen en repressie afwijst. In een daaropvolgend verschenen artikel onderlijnd dhr René Andrieu, hoofdredakteur van

l'Humanité, : Wij zijn de onvoorwaardelijken van niemand. Er bestaat voor ons geen model van socialisme dat eenvoudig kan gekopieerd worden. Bijzonder niet wanneer het om vergissingen gaat. Socialisme betekent voor ons steeds meer vrijheid voor het geheel van de burgers. Wij kunnen ons akkoord niet geven voor maatregelen die een man van zijn vrijheid berooft om de eenvoudige reden dat hij ons zienswijze niet zou delen, zelfs zo hij dit standpunt uitdrukt tenoverstaan van een regime dat door de meerderheid van de bevolking verkozen werd. . ."

Als vredesbeweging kunnen we ons bij een dergelijk standpunt aansluiten. Zeker, we kennen het kwaad dat door het anti soviëtisme werd gesticht.

We weten ook dat het opnieuw als instrument gebruikt wordt om de ontspanning te verhinderen. We kennen ook de duidelijk uitgekende provocaties, zoals de toekenning van de Nobelprijs aan Sacharov. We zijn akkoord met wat E. Troch hierover in De Standaard schreef : "Het is een daad die volkomen past in het raam van de koude oorlogspolitiek en die het wantrouwen van de tegenpartij slechts kan aanwakkeren. Alles zetten op de kaart van de Russische dissidenten is een onrealistische politiek die de liberalisering eerder afremt dan vooruit te helpen. . ."

Politieke processen, waarbij om zuiver politieke opties burgers van hun vrijheid worden beroofd zijn echter onaanvaardbaar.

Zij zijn, waar ook ter wereld, niet alleen een aanslag op de elementaire rechten van de mens, maar tevens een hinderpaal voor de internationale ontspanning die wij allen brood nodig hebben.

A.D.S.

Portugal

Samenvatting van een spreekbeurt gehouden door J. Nagels (op 12 november 1975).
HUIDIGE EKONOMISCHE SITUATIE IN PORTUGAL

Algemene trend sinds 25 april 1975 : Investering daalt
Nat. ink.
(= investeringsratio)

Oorzaken van deze situatie :

1) De bedrijven werden voor ca. 50 % genationaliseerd in de maand maart 1975.

De genationaliseerde bedrijven maken deel uit van de sleutelsectoren. Sinds 25 april 1975 kwam vanuit het privé weinig of geen investering meer.

Op politiek vlak maakt Portugal verschillende moeilijkheden door (: wisselende regeringen) zodat staatsinvesteringen moeilijk van de baan komen (1).

2) Merkelijke stijging van de werkloosheid (ong. 7 à 8 %)

Deze werkloosheid wordt gedeeltelijk veroorzaakt door een belangrijke politieke gebeurtenis : uit de kolonies keerden op ongeveer 2 maanden tijd 200.000 mensen terug als een gevolg van de geplande onafhankelijkheid. Dit zijn mensen waaraan men geen werk kan geven en die men eten moet geven. (2).

3) Het Noorden van Portugal is een agrarische streek die qua structuur totaal verouderd is. Een verhoging van het bevolkingsaantal met 200.000 hoofden en een verhoging van de koopkracht na 25 april '75 impliceert een hogere consumptie van landbouwproducten. Een structureel achterlijke landbouw kan niet voldoen aan de vraag. Dit betekent dat Portugal - hoofdzakelijk landbouwland (28,8 %) genoodzaakt is voedingswaren te importeren. Dit heeft een negatieve impact op de betalingsbalans.

4) De toestand van de betalingsbalans wordt acuut.

De export daalt voortdurend terwijl Portugal genoodzaakt is steeds meer in te voeren (zie punt 3)). Men wordt geconfronteerd met een stijgend negatief saldo en dit betekent dat de Portugese staat de geldreserves (d.i. goud en vreemde valuta) moet aanspreken.

Deze weinige rooskleurige economische toestand is geen rechtstreeks gevolg van de staatsgreep van 25 april 1974. Verantwoordelijk is de evolutie van Portugal in de 50 jaar fascisme. Bekijken we in het bijzonder de periode 1945-1974.

1) NA W.O. II. :

Een zekere groei van de Portugese economie, zeker de laatste 10 jaar. Deze groei bepaalt men door de stijging van goederen en diensten te meten. Groeiritme : 6-7 %
In deze periode valt het op hoe deze groei het gevolg is van plaatselijke economische opbloei. Drie groeipolen (waar de groei dus merkbaar hoger is dan 6 à 7 %) kunnen worden onderscheiden. Deze groeipolen komen overeen met drie grote steden : Lissabon, Porto, Setubal. Het gevolg van deze organisatie is dat de kloof tussen de groeipolen en de rest van het land steeds groter geworden is,

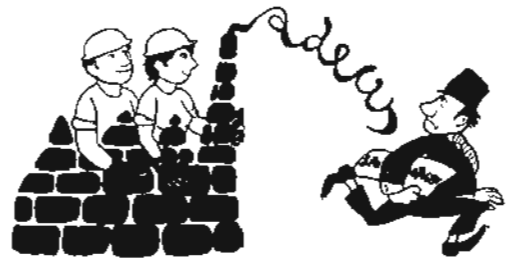
Dit betekent dat Portugal een onevenwichtige economische structuur bezit.

a) **ONEVENWICHTIGE ONTWIKKELING VAN DE LANDBOUW** : (onev. structuur).

Zuiden : latifundières : zeer grote landbouw domeinen, bewerkt door loontrekkenden met een zeer lage agrarische techniek.

Noorden : minifundières : 1 à 2 ha grond, per gezin 1,8 koeien met zeer lage agrarische techniek.

De economische rentabiliteit van dergelijke bedrijven blijft beneden niveau.

MAATREGELEN TEN VOORDELE VAN HET OPHEFFEN VAN DE VEROUDERDE LANDBOUWSTRUCTUUR :

Eerste vereiste is overgaan tot het moderniseren van de landbouw maar dit vraagt :

1. Ontwikkelen van chemische nijverheid (o.a. meststoffen)
2. Ontwikkelen van metaalverwerkende nijverheid (o.a. landbouwmachines).
3. Ontwikkelen van bouwnijverheid (oplossen van irrigatieproblemen).

b) **ONEVENWICHTIGE ONTWIKKELING VAN DE INDUSTRIE** : (oneven. structuur).

Qua industrie werd in de na-oorlogse periode en vooral tussen 1960-70 het accent gelegd op de lichte industrie. Dit betekent bijvoorbeeld : ontwikkelen van textiel - conserven - en kurknijverheid.

Ten opzichte van de onevenwichtige structuur in de landbouw brengt deze lichte nijverheid geen middelen om het onevenwicht op te heffen. M.a.w. : door het ontwikkelen van lichte industrie wordt niet gewerkt in de richting van de opheffing van het structureel on-

evenwicht van de landbouw.

Maar bovendien is het groeiratio van de zware nijverheid gering. Dit veroorzaakt de onevenwichtige structuur van de industrie.

Lichte nijverheid heeft immers behoefte aan machines e.d. daarvoor moet ook zij beroep doen op de zware industrie. In de gekreëerde situatie zijn de Portugezen aangewezen op import. Dit is, zoals we reeds zagen economisch ongunstig.

MAATREGELEN TEN VOORDELE VAN DE OPHEFFING VAN HET ONEVENWICHT.

Het is noodzakelijk tenminste deze industrietakken te bevorderen die kunnen bijdragen tot het elimineren van verouderde landbouwstructuren. Maar dit betekent meteen zware industrie (metaalverwerking & chemische industrie) bevorderen wat enkel positief inwerkt op de industriële structuur zelf.

c) INKOMENSKLOOF OF TE GROTE SPANNINGEN TUSSEN LAGE EN HOGE INKOMENS.

Portugal vertoonde tijdens het Salazarregime het typisch kenmerk van onderontwikkelde landen. Een minimumloon kende men niet.

Frekwent had men gezinnen met 2.000 en minder escuderos per maand (: max 3.000 fr.). Loonspanningen van 20 was normaal.

Dit betekent een lage koopkracht voor een groot deel van de bevolking. M.a.w. : consumptie wordt niet bevorderd in dergelijke situatie. Weinig consumptiegoederen produceren is in dergelijke toestand niet tragisch. Na 25 april 1975 : sociale maatregel : invoeren van minimum loon voor 4.000 escuderos per maand (: ong. 6.000 fr.). Maximum lonen van 35.000 escuderos per maand (: ong. 60.000 fr.). Dit geeft een loonspanning van ong. 9. (3).

Andere inkomens (o.a. vrije beroepen) : 200.000 tot 300.000 esc. per maand. Deze kloof is nog te hoog. Dit is een onevenwichtige inkomensverdeling.

d) ONEVENWICHTIGE BETALINGSBALANS

De import is 2 x groter dan de export.

Dergelijke onevenwichtige betalingsbalans betekent voor een land een economische catastrofe. Dit cijfer kreeg deze vorm na 25 april. Voordien was het iets minder ongunstig.

Het verergeren van het onevenwicht van de betalingsbalans kan verklaard worden vanuit de volgende factoren :

1. Invoeren min. loon = consumptie = (voor Port. = arm land) aankoop voedingswaren. Maar slechte

landbouwsector = invoeren voedingswaren.(4)

2. Export voor 80 % naar E.E.G. E.E.G. bevindt zich in een economische crisisperiode en zal dus minder goederen invoeren. Dus export van Portugal daalt.

3. Export van wijn. De wijnprijs is enorm gedaald.

4. Stijgen van de petroleumrijzen : x 4 sinds einde '73.

Waarom is dit structureel onevenwicht van de Portugese economie geen fiasco ?

De Portugese staat steunde tot ongeveer 1973 op de inkomsten van de in het buitenland werkende Portugezen.

1.300.000 Portugese arbeiders stuurden een groot deel van hun inkomen naar Portugal. Dit betekent import van vreemde deviezen. Met deze geldstroom kon tot ongeveer 1973 het evenwicht van de betalingsbalans hersteld worden.

Het feit dat punt 2 een realiteit geworden is, heeft nu voor gevolg dat onder de E.E.G. werklozen zich veel Portugese arbeiders bevinden. Dit betekent een drastische verlaging van de import van vreemde deviezen. Zo kan de betalingsbalans niet meer in evenwicht gebracht worden. Bovendien weegt punt 4 extra door.

- (1) In gesprek achteraf bevestigt de spreker dat staatsinvesteringen voorzien zijn in het budget maar dat door de pol. moeilijkheden tot nog toe minder dan 1/8 gebruikt werd.
- (2) De agrarische structuur van de landbouw kan niet voor voldoende voedsel zorgen, nochtans staan de Portugezen vanuit deze terugkeer voor "A" bevolking en hebben ze door verhoging van koopkracht eveneens meer etenswaren nodig. Zie punten 3) en 4).
- (3) Dit is te vergelijken met België.
- (4) Import van voedingsproducten verdubbelde op 1 jaar tijd.

VOOR EEN NIEUWE EKONOMISCHE WERELDORDE ?

Precies één jaar geleden werd door de Algerijne Vergadering van de Verenigde Naties het "Handvest van de Economische Rechten en Plichten van de Staten" aangenomen.

Men herinnert zich dat België zich bij de stemming onthouden heeft en dat de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en West-Duitsland tegenstemden.

Zopas werd, vlak voor het begin van de dialoog tussen de geïndustrialiseerde, de olieproducerende en de ontwikkelingslanden te Parijs een aanvang nam, door de Algemene Vergadering van de O.V.N. een resolutie aanvaard met 114 stemmen voor, drie tegen en elf onthoudingen waarin de spoedige realisatie wordt gevraagd van een nieuwe internationale economische wereldorde.

De drie tegenstemmers waren eens te meer de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en West-Duitsland !

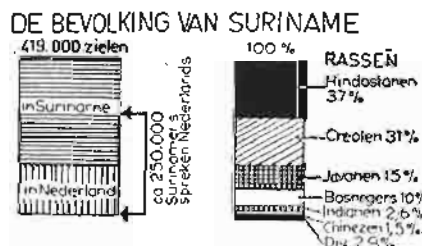
ZUID-AMERIKA

Suriname

Onafhankelijk, maar niet economisch.

Op 25 november 1975 is Suriname een zelfstandige, onafhankelijke republiek geworden. Suriname werd in 1593 veroverd door de Hollander A. Crijnssen. Nadat het in de volgende eeuwen enkele malen door Engeland bezet en later teruggegeven kwam het in 1816 voor goed bij Nederland. In 1954 'kreeg' Suriname door het Koninkrijksstatuut autonomie als overzees Rijksdeel binnen het Koninkrijk der Nederlanden. De Surinamers werden door dit Statuut 'rijksgenoten' met een eigen regering en een eigen parlement. Voor defensie en buitenlandse zaken bleef Suriname echter afhankelijk van Nederland. Nu is het onafhankelijk, maar wat betekent deze onafhankelijkheid voor de Surinamers zelf? Wat zal het Nieuwe Suriname brengen?

De bevolking van Suriname dat ongeveer 400.000 inwoners telt vertoont een grote etnische verscheidenheid. Dit is een gevolg van de koloniale politiek die er door de eeuwen heen werd gevoerd om de plantagebouw in stand te houden. De oorspronkelijke bewoners van Suriname waren de Indianen. Toen in de zeventiende eeuw de Engelsen en de Nederlanders de kust van Zuid-Amerika gingen koloniseren, werden voor de suiker- en koffieplantages de klassieke zwarte slaven uit

Afrika geïmporteerd. Hun erbarmelijke en onmenselijke behandeling maakte dat heel wat zwarten ontsnapten en de oerwouden invluchtten. Die groep van bosnegers of Marrons bleef de Afrikaanse cultuur nagenoeg trouw en verschilt erg van de plantagenegers of Creolen. Het aantal bosnegers wordt geschat op 40.000 verdeeld over zes grote stammen. De Creolen vormen 36% van de Surinaamse bevolking. Tot voor kort waren ze de grootste groep, maar belangrijke uitwijking naar Nederland - waar reeds 60.000 Surinamers, waaronder veel Creolen, wonen - remde de aangroei enigszins af.

Na de afschaffing van de slavernij in 1863 werden de zwarte arbeidskrachten schaars en men trachtte daarin te voorzien door het ronselen van Chinezen, die nu het grootste deel van de middenstand uitmaken, en Madeirezen.

Deze pogingen hadden maar weinig succes en dus 'importeerde' men Javanen en werkkrachten uit Brits-Nederlands-Indië, de Hindoestanen. Deze laatste maken met 37% de talrijkste groep uit. Deze groep vertoont de meest politieke samenhang, is economisch het sterkst en omvat een groot deel van de middenstand. De Javaanse gemeenschap is lange tijd een sterk op zichzelf gerichte groep geweest. De laatste onder de 41.000 Javanen immigreerden pas in 1939. Een Surinaams volk bestaat dus niet.

Er is alleen een gesegmenteerde samenleving van een achttal etnische groepen die hardnekkig aan hun zelfstandigheid vasthouden. De belangrijkste tegenstellingen bestaan tussen de twee grote groepen, de Creolen en de Hindoestanen. Het antagonisme tussen beide groepen bestaat ook in de tegenstelling tussen platteland (overwegend bewoond door de Hindoestanen) en steden (waar vooral Creolen wonen). Elke groep klassificeert elke andere groep via de sociale waardeschaal van de etnische groepering waartoe ze zelf behoort.

DE POLITIEKE PARTIJEN.

De politieke partijen in Suriname zijn vooral georganiseerd op raciale grondslag:

- de Nationale Partij Suriname (NPS) van Henk Arron, telt haar aanhangers vooral onder de Creolen.
- de Vooruitstrevende Hervormingspartij (VHP) van J. Lachmon, is de grootste Hindoestaanse groepering.
- de Progressieve Nationale Partij (PNP), is afgescheiden van de NPS en wordt geleid door J. Sedney.
- de Partij Nationalistische Republiek (PNR) van Eddy Bruma is meer links gericht
- de Kaun Tani Persad Indonesia van Soemita is de partij van de Javanen.

Verschuivingen in de machtsverhoudingen tussen Creolen en Hindoestanen hebben zich vooral gemani-

festeerd nadat de Surinamers in 1954 'rijksgenoten' werden. Het politieke leven in Suriname werd van 1963 tot 1969 beheerst door de NPS o.l.v. de vroegere vakbondsleider Johan Pengel (overleden in 1970), die het land sterk persoonlijk regeerde. Pengel streefde een losere band met Nederland en een eigen buitenlandse politiek na, en trachtte op binnenlands vlak het vakbondsleven te beheersen. In 1969 kwam de coalitie van de VHP met de PNP met premier Sedney aan het bewind. De regering Sedney deed heel wat fraaie sociale toezeggingen aan de vakbonden maar van een sociaal-ekonomisch beleid kwam weinig terecht. De sociaal-ekonomische situatie verslechterde en begin 1973 brak er een algemene staking uit. Die crisis had haar weerslag op de Statenverkiezingen van november 1973 toen de PNP van het politieke toneel verdween en de VHP twee zetels verloor. De grote overwinnaar werd de Nationale Partij Koalitie, die is samengesteld uit de PNR, de PSV, de Kaun Tani Persad Indonesia en vooral de NPS, met H. Arron die de leider werd van het kabinet, dat nog steeds het land bestuurt.

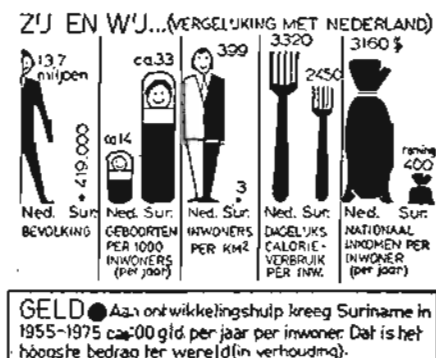
DE ONAFHANKELIJKHEIDSKWESTIE.

De Creoolse partijen als de NPS en de PNP, evenals de PNR vonden het Koninkrijksstatuut, dat in 1954 werd 'verleend', kolonialistisch en drongen aan op een spoedige onafhankelijkheid. De Hindoestaanse VHP wou daarentegen behoud van het Statuut omdat ze in de Nederlandse aanwezigheid een waarborg zag voor stabiliteit en bescherming tegen mogelijke rassenspanningen. Terloops zij hier vermeld dat in 1971 een koninkrijkscommissie werd geïnstalleerd die de kwestie van de onafhankelijkheid onderzocht. Door haar verkiezingsoverwinning in november 1973 werd het voor de Nationale Partij Koalitie, en vooral voor de Creoolse NPS, mogelijk de soevereiniteitsoverdracht te verwezenlijken, wat dan op 25 november 1975 ook is gebeurd: de Surinaamse premier Arron en de Nederlandse premier Den Uyl ondertekenden in de hoofdstad Paramaribo het document dat de overdracht van de soevereiniteit regelt. Gouverneur Ferrier werd beëdigd als de eerste president van het onafhankelijk Suriname.

MOEILIJKE EENSGEZINDHEID OVER DE GRONDWET.

Ook over de grondwet waren er geschillen tussen de twee grote bevolkingsgroepen. De oppositie, gevormd door de VHP van J. Lachmon, verzette zich in de afgelopen maanden met hand en tand tegen het grondwetsontwerp dat was ingediend door de regering van premier Arron. Deze laatste raakte door de afvalligheid van enkele leden van de regeringsfractie zijn kleine meerderheid in de Staten kwijt. Deze enkele leden waren Javanen die door de machtsontploffing van de Creool Arron schrik kregen dat ze na de onafhankelijkheid onder Creoolse overheersing zouden terecht komen en daarom weggetrokken uit de Nationale Partij Koalitie. Lachmon maakte hiervan gebruik om het parlementaire werk te blokkeren, tot een VHP-Statenlid aankondigde dat hij met de regering mee zou stemmen, waardoor Lachmon moest inbinden. De regering kwam hem tegemoet door enkele van zijn wensen in te willigen, o.a. met de toezegging van nieuwe verkiezingen binnen

acht maanden. Met 'roerende' eensgezindheid keurden alle 36 (van de 39) aanwezige staatsleden op 19 november de nieuwe grondwet goed.

ECONOMISCHE AFHANKELIJKHEID.

Suriname, dat ongeveer vijf maal zo groot is als België (zijn oppervlakte: 142.822 km²), heeft een zeer vruchtbare kustvlakte. Het tropisch regenklimaat zorgt voor een enorme houtrijkdom, dank zij het oerwoud dat het grootste deel van Suriname overdekt. Reusachtige rivieren vormen een groot waterkrachtpotentieel. De bodem herbergt rijke bauxietlagen en de kustwateren zitten vol reuzegarnalen. Nochtans leeft het merendeel van de Surinamers beneden de armoedegrens. Het platteland stroomt leeg, omdat er niet meer te leven valt. Hetzelfde geldt voor de bosnegers in het binnenland. Het grootste deel van Paramaribo bestaat uit overvolle krottenwijken zonder voldoende recreatie en onderwijsvoorzieningen. Zonder de enorme verborgen werkloosheid meegerekend is 25 % van de beroepsbevolking werkloos. Velen zijn ondervoed. En er is dan nog de enorm ongelijke inkomensverdeling. Is het nu niet absurd te moeten vaststellen, dat het Surinaamse volk ondanks de natuurlijke rijkdommen van het land in armoede moet leven?

De economie van Suriname is sterk afhankelijk gemaakt van de bauxietwinning (een grondstof voor de productie van aluminium); Suriname is de derde wereldproducent en de tweede wereldexporteur van bauxiet, dat 35 % uitmaakt van de totale inkomsten van de Surinaamse overheid. De rijke bauxietlagen zijn in het bezit van Suralco, eigendom van de Amerikaanse Aluminium Company of America (Alcoa) en het Nederlands Billiton, eigendom van Shell. Het land strijkt zelf maar weinig op van zijn bauxietrijkdom: vóór 1974 kwam slechts 2 % van de verkoopprijs van aluminium als belasting bij de Surinaamse overheid terecht! In 1974 werd deze belasting slechts verhoogd tot 6 %! De bauxietexploitatie draagt 35 % bij in de totale productie van goederen en diensten in Suriname, maar slechts 7 % van de beroepsbevolking, d.w.z. 6000 man, vindt werk bij de twee bauxietbedrijven. In 1958 werd door Suralco een stuwdam in Afobaka in de Surinamerivier gebouwd voor het leveren van grote hoeveelheden energie die nodig zijn voor de productie van aluminium. De aluminiumfabriek gebruikt 90 % van de opgewekte energie en de overige 10 % wordt voor veel geld verkocht aan de Surinaamse overheid. De hierbovenvermelde cijfers

laten zien welk een invloed Suralco en Billiton op de economie en de overheid van Suriname uitoefenen.

De houtrijkdom welke de uitgestrekte oerwouden van Suriname bevat is in handen van het Nederlands Houtbedrijf Bruynzeel. Door de koloniale regering is in 1947 500.000 hektaren oerwoud aan Bruynzeel kado gegeven. Een deel van het gekapte hout wordt in de Bruynzeel-fabriek in Suriname verwerkt tot halfabrikaten zoals triplex en spaanplaat. Het onbewerkte hout en halfabrikaten worden grotendeels doorverkocht aan de Bruynzeel-fabrieken in Zaandam. Deze verkoop gebeurt beneden de kostprijs, zodat Bruynzeel Suriname maar heel weinig uitvoerrecht betaalt aan de Surinaamse overheid. In Nederland en Suriname moeten de konsumenten hoge prijzen betalen voor het Bruynzeel-hout. Net als bij het bauxiet het geval is, ontvangt de Surinaamse regering slechts een minimaal gedeelte van de verkoopprijs van verwerkt hout als belasting.

De garnalenvangst gebeurt door het Amerikaans bedrijf SAIL en het Japans bedrijf SUJAFI. Beide bedrijven betalen slechts een fooi aan de Surinaamse overheid terwijl ze de garnalen tegen zeer hoge prijzen verkopen aan de konsumenten in hun eigen land.

Een zeer groot deel van de bebouwde landbouwgronden is in handen van diverse buitenlandse bedrijven. Dit zijn grootlandbouwbedrijven die vaak op reusachtige arealen van duizenden hektaren landbouwprodukten voor de export produceren. Tot deze produkten behoren rijst, maïs, bananen, citrus, oliepalmen en cocosten. Elf van de reusachtige landbouwbedrijven bezitten evenveel grond als 11.000 kleine landbouwers, welke 70 % van het totaal aantal landbouwbedrijven uitmaken. Die kleine landbouwers moeten het doen met een stukje grond variërend van minder dan een halve hektare tot 4 hektaren.

Voor na Wereldoorlog II werd grote voorrang gegeven aan de verbouwing van rijst voor de export. Er werd hiervoor in Wageningen (in het N.W. van het land) in 1949 een reusachtig gemechaniseerd rijstbedrijf opgericht, waar het oogsten met enorme kombines gebeurt. Het Nederlands voedingsmiddelenkoncern Wessanen neemt een zeer groot deel van de rijst af tegen een zeer lage prijs, ver beneden de wereldmarktprijs. De kleine rijstverbouwers kunnen natuurlijk moeilijk gaan concurreren met het reuzebedrijf. Hierdoor zijn ze volkomen afhankelijk van de grote rijstopkopers die over landbouwmachines, drooginstallaties, opslagruimte en vervoer beschikken, waarvan het gebruik een redelijker concurrentie toelaat. In de concurrentieslag met het Wageningen-bedrijf moeten steeds meer van die kleine rijstverbouwers hun bedrijf opgeven en elders werk gaan zoeken.

Het aantal kleine landbouwbedrijfjes is dan ook sterk verminderd sedert 1940, terwijl er als gevolg van de nadruk op de export van landbouwprodukten steeds meer levensmiddelen moeten ingevoerd worden om de binnenlandse behoeften te voorzien.

Ook de andere sektoren van de economie, nl. goud en oliewinning, banken, verzekeringswezen en transport zijn bijna geheel een buitenlandse aangelegenheid.

Bij de onderhandelingen over de ontwikkelingssamenwerking tussen Nederland en Suriname werd overeengekomen dat Nederland aan Suriname kwijtschelding van alle schulden verleent en dat het in de komende tien tot vijftien jaar 3,5 miljard gulden (55 miljard B.Fr.) als ontwikkelingshulp aan Suriname zal spenderen. Het plan voor de besteding van deze ontwikkelingshulp, dat in onderling overleg werd opgesteld, is echter in belangrijke mate gericht op het aantrekken van nog meer buitenlands kapitaal.

BUITENLANDSE POLITIEK.

Na zijn onafhankelijkheid is Suriname, het kleine land dat tussen Guyana en Cayenne zit geperst, bij de arme Derde Wereldlanden gaan horen.

De akkoorden van Paramaribo en van Den Haag voorzien een opgedreven samenwerking tussen beide staten voor het oprichten van een klein leger van 500 man en een diplomatiek korps, het beperken van de emigratie van de 'rijksgenoten' naar Nederland en een ontwikkelingshulp van 3,5 miljard gulden.

De onafhankelijkheid van Suriname heeft slechts zin wanneer deze nieuwe staat zijn politieke, sociale en kulturele plaats in zijn eigen gebied vindt. Daarom werden meerdere kontakten gelegd met Columbia, Brazilië en vooral met Venezuela. In januari 1975 werden in Paramaribo reeds belangrijke overeenkomsten gesloten tussen vertegenwoordigers van Suriname en Venezuela. Suriname zal grote hoeveelheden bauxiet en aluminium aan Venezuela leveren. In ruil hiervoor zullen de autoriteiten van Caracas Suriname voorzien van petroleum. De vriendschap en de bescherming van deze nieuwe macht die Venezuela geworden is zijn onmisbaar voor Suriname zowel t.o.v. de reus Brazilië en van Guyana (waarmede het reeds verschillende grensgeschillen heeft gehad sinds de onafhankelijkheid van dit laatste in 1966) als van de V.S.A. met zijn multinationals.

BESLUIT.

Suriname gaat een weinig rooskleurige toekomst tegemoet :

alle belangrijke sektoren van zijn economie zijn vrijwel geheel in handen van Amerikaanse en Nederlandse kapitaalcrachtige ondernemingen die de bodemrijkdom uitputten en profijt trekken uit de goedkope arbeidskrachten ; regelmatig zijn er ernstige wrijvingen tussen Creolen en Hindoestani, waardoor er een reëel gevaar voor een burgeroorlog bestaat.

het probleem van de grenzen met Guyana is nog niet opgelost.

De enige die aan deze belangrijke problemen iets had kunnen doen is Nederland, dat enkel zijn handen in onschuld wast met 3,5 miljard gulden ontwikkelingshulp.

Geraadpleegde Informatiebronnen :

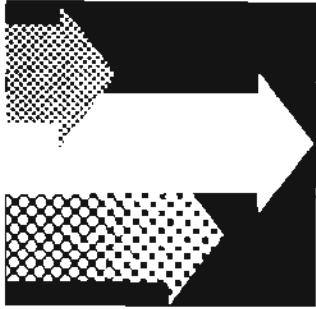
Vrij Nederland 20/9, 25/10 en 15/11/75

Le Monde Diplomatique december 1975

Keesings Historisch Archief 5/12/75

Links 8/11/75

De Nieuwe Nrs 608 en 611

dokument

het handvest van de vrijheid van zuid-afrika

Leiding door Edwin Ogebe Ogbu, president van het speciaal UNO-Comité tegen de apartheid.
Uitgegeven door de Wereldraad voor de Vrede met de medewerking van de Speciale UNO-afdeling voor de apartheid.

Het "Handvest van de vrijheid" werd unaniem goedgekeurd op een "Volkscongres" dat te Kliptown, bij Johannesburg op 25 en 26 juni 1955 samenkwam. Dit congres was tot stand gekomen door het Afrikaans nationaal congres met de medewerking van het Indisch Congres van de Zuid-Afrikaanse eenheid, van de Organisatie van de gekleurde volkeren en het Congres van de democraten (vereniging van blanken dat de vrijheidsbeweging steunt). 2888 afgevaardigden, uit gans Afrika namen hieraan deel, wat de meest representatieve verzameling die ooit in dit land samengebracht werd, betekent.

Het Handvest, goedgekeurd door de 4 verantwoordelijke organisaties van het congres als een politieke verklaring, is het manifest van hun strijd voor de vrijheid geworden. Een jaar later, werden 156 leiders van deze organisaties aangehouden en van "verraad" beschuldigd. Ondanks hun vrijspraak, bekomen door een proces van meer dan 4 jaar, werd het Afrikaans Nationaal Congres en het Congres van de democraten weinig tijd nadien, verboden en de 2 andere organisaties zagen zich in feite beroofd van alle evenwaardige activiteit door het verbod van hun leiders.

Inleiding : door Ambassadeur Edwin Ogebe Ogbu, president van het Speciaal Comité van de UNO tegen de apartheid.

Het Handvest van de vrijheid goedgekeurd door het Congres van het Zuid-Afrikaanse volk op 26 juni 1955, Dag van de bevrijding van Afrika en verjaardag van de stichting van de Verenigde Naties, is een document dat de nobele betrachtingen van de heldhaftige strijd van het Afrikaanse volk voor de vrijheid, de menswaardigheid en de internationale samenwerking weerspiegelt. Deze strijd is een bezieling die de Zuid-Afrikaanse grenzen overschrijdt en een grote bijdrage aan de inspanningen van de mensheid ten voordele van de vrijheid, de internationale samenwerking en de vrede levert. Alle regeringen en alle volken die de waarde van de menselijke solidariteit appreciëren hebben de heilige plicht (taak) alle nodige steun aan het Zuid-Afrikaanse volk toe te staan, in haar rechtvaardige strijd, een steun die van die aard moet zijn dat Zuid-Afrika haar wettelijke rol in de gemeenschap der naties zou kunnen spelen.

Het Handvest van de Vrijheid

"Wij, Zuid-Afrikaanse volkeren, maken uiteindelijk bekend wat niemand niet weet in ons land, noch in de hele wereld :

Zuid-Afrika behoort aan allen die er leven, aan de Blanken zowel als aan de Zwartten, en geen enkele regering is gerechtigd ons voor te houden gezag op ons uit te oefenen, zonder goedkeuring van ons allen,

Ons volk werd, door een regeringsvorm gebaseerd op onrechtvaardigheid en ongelijkheid, onthouden van haar natuurlijk recht op de wereld, de vrijheid en de vrede ; Ons land zal nooit voorspoedig noch vrij zijn zolang onze volkeren niet in broederlijkheid zullen leven, niet van gelijke rechten zullen genieten, en welke andere mogelijkheden dan ook, hen niet zullen gegeven worden ;

Enkel een democratische staat die steunt op de goedkeuring van iedereen kan aan allen, zonder onderscheid van ras, kleur, geslacht of geloof, de rechten verzekeren die hen door hun geboorte toekomen ,

Daarom kiezen wij, Zuid-Afrikaanse volkeren, blanken als zwartten, als gelijken verenigd, landgenoten en broeders dit Vrijheidshandvest goed. En we verbinden er ons toe samen te strijden, geen energie noch moed te sparen tot we de democratische evolutie zullen bereikt hebben waarvan we hier de aspecten hebben gegeven.

De regering moet aan het volk behoren.

Iedereen moet stemrecht hebben en verkiesbaar zijn voor om het even welk wettelijk orgaan.

Iedereen moet het recht hebben aan het bestuur van de openbare zaken van zijn land deel te nemen.

De rechten moeten voor allen gelijk zijn, zonder onderscheid van ras, kleur of geslacht.

Alle consultatieraden, raden en andere organen als middel tot macht van de minderheid moeten worden vervangen door democratische organismen met een autonoom bestuur.

Alle nationale groepen moeten dezelfde rechten genieten.

Alle nationale groepen zoals alle rassen moeten op gelijke voet staan, zowel in de administraties van de Staat als in de gerechtshoven of scholen.

Het recht tot het bepalen van hun moedertaal en het ontwikkelen van hun kultuur en hun traditionele gewoonten moet voor allen hetzelfde zijn.

De wet moet alle nationale groepen beschermen tegen de beledigingen aan hun ras en hun nationale fierheid.

De discriminatie of het misprijzen als reden van nationaliteit, van ras of kleur verkondigen of uitoefenen moet gestraft worden als een misdaad.

Alle apartheidswetten en -maatregelen moeten afgeschaft worden.

Het volk moet haar deel hebben in het nationaal patrimonium.

De nationale rijkdom van ons land, patrimonium van alle Zuid-Afrikanen, moet aan het volk worden geschonken.

De minerale rijkdommen de banken en de industrieën met monopoliekenmerk, moeten aan de gemeenschap overgedragen worden. Om tot het publiek welzijn bij te dragen past het een controle op alle andere industrieën en op de handel uit te oefenen. Allen moeten van hetzelfde recht genieten om handel te drijven, waar men wil, om zich te wijden aan industriële activiteiten of om het even welk beroep aan te leren.

De bodem moet verdeeld worden onder hen die haar bewerken.

Het past de racistische beperkingen op te heffen die aan het grondbezit zijn opgelegd. Het geheel van de bodem moet het voorwerp uitmaken van een herverdeling onder degenen die haar bewerkt hebben opdat de hongersnood en de armoedige bodems zouden verdwijnen. De Staat moet de landbouwers ter hulp komen : landbouwwerktuigen en zaden moeten geleverd worden, dammen moeten opgetrokken worden om het bodembehoud te verzekeren en de landbouwers te helpen.

Allen moeten voor de wet gelijk zijn.

Niemand mag opgesloten worden, weggevoerd of in zijn vrijheid beperkt worden zonder dat de betrokkene rechtvaardig gehoord werd.

Niemand mag veroordeeld worden op bevel van een regeringsfunctionaris.

De gerechtshoven moeten samengesteld worden uit representatieve elementen uit alle bevolkingsgroepen.

Niemand mag gevangen gezet worden indien het niet is omwille van een ernstige misdaad tegen het volk ; het gevangen-zetten moet erop gericht zijn het individu te verbeteren, het mag geen wraakmaatregel zijn.

Iedereen moet kunnen, op gelijke basis, de politie en het leger vervoegen, die de dienaars en de beschermers van het volk moeten zijn.

Elke wet die een onderscheid maakt gebaseerd op ras, kleur of overtuiging moet afgeschaft worden.

De mensenrechten moeten voor iedereen gelijk zijn.

De wet moet aan allen het recht van vrije meningsuiting garanderen, het recht zich te organiseren, het recht van vrije vereniging, het recht te publiceren, godsdienst te beoefenen en ook zijn kinderen een opvoeding naar keus te geven. De wet moet het privé-verblijf beschermen tegen politie-invallen.

Iedereen moet zich vrij mogen verplaatsen van het platteland naar de stad, van de ene provincie naar de andere, en Zuid-Afrika verlaten om naar het buitenland te gaan.

De wetten op het nalatenschap, deze op het gezag en de wetten die de vrijheid van verplaatsing beletten moeten afgeschaft worden.

Het werk en de veiligheid moeten verzekerd worden.

Om het even wie moet vrij zijn met anderen syndicaten op te richten, bureauleden van deze syndicaten te verkiezen en akkoorden over lonen met de werkgevers te sluiten.

De Staat moet, gelijklopend met de plicht van elk individu te werken, zijn recht op werk en op alle vergoedingen bij werkloosheid erkennen.

Mannen en vrouwen van alle rassen moeten gelijk loon voor gelijk werk ontvangen.

De werkweek duurt 40 uur ; alle werklieden genieten van een verzekerd nationaal minimumloon, een jaarlijks betaald verlof en ziekteverlof en alle moeders die werken zullen recht op zwangerschapsverlof met volledig loon hebben.

De mijnwerkers, de knechten, de landbouwers en de functionarissen zullen van dezelfde rechten genieten als alle andere werkers.

Kinderarbeid, het werk in de "compounds", het systeem van de "contractarbeid" moeten opgeheven worden.

Het onderwijs en de cultuur moeten voor allen toegankelijk zijn.

De regering moet nationale talenten ontdekken, ontwikkelen en aanmoedigen met het vooruitzicht ons kultureel leven te verfraaien.

Iedereen moet toegang hebben tot de kulturele rijkdommen van de mensheid door uitwisseling van boeken, ideeën en door vrije contacten met andere landen.

De opvoeding moet erop gericht zijn de jeugd liefde voor het vaderland en de nationale cultuur, evenals het respect voor de menselijke broederlijkheid, de vrijheid en de vrede bij te brengen.

Het onderricht moet gratis zijn, verplicht, universeel en gelijk voor alle kinderen.

De hogere studies en de technische vorming moeten toegankelijk zijn voor allen dank zij staatstoelagen en beurzen toegerekend volgens verdienste.

Er moet een einde gemaakt worden aan het analfabetisme bij volwassenen door het in werking brengen van een nationaal plan tot onderwijs van de massa.

De leraren moeten van dezelfde rechten genieten als de burgers.

In het kulturele leven, in de sport en in de opvoeding moet elk onderscheid op basis van kleur afgeschaft worden.

Men moet woongelegenheden scheppen, het comfort en de veiligheid verzekeren.

Elkeen moet het recht hebben een huis te bewonen wáár het hem bevalt, het fatsoenlijk kunnen inrichten en zijn gezin comfort en veiligheid kunnen bieden.

Onbewoonde woonplaatsen moeten ter beschikking van het volk gesteld worden.

Men moet de huur en de prijzen verlagen ; er moet een overvloed aan voedsel zijn en niemand mag ooit nog honger kennen.

De staat moet een preventieve gezondheidsdienst organiseren. Iedereen moet kunnen genieten van medische zorgen en gratis gastvrijheid. Moeders en jonge kinderen moeten het recht hebben op bijzondere zorgen.

Men zal de krotwoningen doen verdwijnen en nieuwe gebouwen oprichten in de buitenwijken waar het vervoer, de wegen, de verlichting, de speelterreinen, de kribben en de sociale centra zullen ter beschikking staan van allen. De Staat zal zorgen voor de bejaarden, de wezen, de invaliden en de zieken. Iedereen heeft recht op rust, vermaak en verstrooiing.

De inlandse omheinde wijken en de ghetto's moeten weg en al de wetten die families scheiden moeten afgeschaft worden.

De vrede en de vriendschap moeten heersen.

De Zuid-Afrikaanse Eenheid moet een volledig onafhankelijke staat zijn die de rechten en de soevereiniteit van alle naties eerbiedigt.

Alle inspanningen van de Zuid-Afrikaanse Eenheid moeten reiken naar het behoud van de vrede in de wereld en naar de regeling van alle internationale geschillen door onderhandelen.

De vrede en de vriendschap onder ons moeten verzekerd worden door de gelijkheid van rechten en mogelijkheden. De inwoners van de protectoraten van Bassoutaland, van Botswanaland en Swaziland moeten vrij zijn zelf te beslissen over hun lot.

Het recht van alie volkeren van Afrika op onafhankelijkheid en zelfstandigheid moet erkend worden en aan de basis liggen van een nauwe samenwerking.

En nu, dat allen, die hun volk en hun vaderland liefhebben, samen met ons zeggen :

"Wij zullen, gedurende ons ganse leven, zij aan zij strijden om deze rechten te verwerven tot dat we onze vrijheid zullen veroverd hebben".

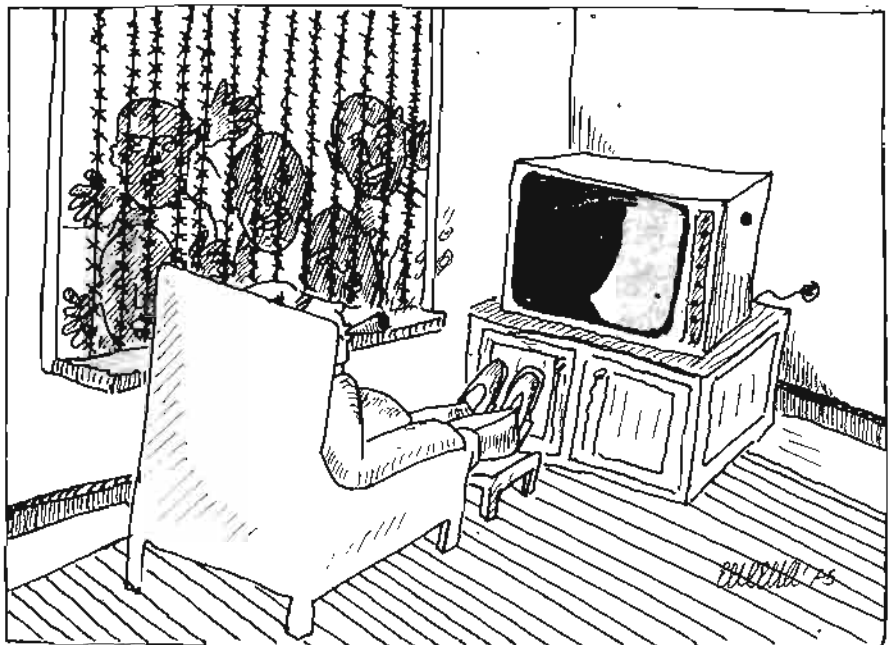
ZWART - WIT.

In overeenstemming met de beste tradities van de Zuid-Afrikaanse "way of life" zal het de zwarten niet toegelaten zijn de programma's van de blanken te bekijken nu sinds deze maand het televisietijdperk begonnen is in dat land.

In feite zullen ze geen T.V.-toestel mogen kopen eer voor hen een apart net is opgebouwd, hetgeen nog vijf jaar of langer kan duren.

De programma's zullen onder rechtstreekse supervisie van de regering staan, d.w.z. : zij zullen enkel apartheid verkopen, zowel aan zwarten als aan blanken. Zwarte uitzendingen zullen enkel zwarten tonen onder blanke heerschappij. Blanken zal het goddelijk recht tot heersen worden aangeleerd, zij behoren immers tot het herrenvolk.

Vermelden we nog dat in het kader van het kultureel akkoord, de B.R.T. heeft geholpen bij het tot stand komen van het Zuid-Afrikaanse televisienet.

MIDDEEN-OOSTEN

HET ZIONISME

Naar aanleiding van het stemmen op 10 november 11 van een motie in de Algemene Vergadering van de UNO waarin gesteld wordt dat "het Zionisme een vorm is van racisme en rassendiscriminatie" heeft men langs alle mogelijke media bepalingen kunnen horen van wat het Zionisme eigenlijk wel en niet is.

Het is onze bedoeling hier een beetje meer klaarheid te scheppen, door gewoon na te gaan hoe en wanneer deze beweging ontstaan is, wat haar ambities waren er zijn en of men, tenslotte, in dit verband kan spreken van racisme of niet.

1. De ouderdom van het Zionisme.

Als officiële stichtingsdatum van de Zionistische Beweging geldt het jaar 1897, jaar waarin Theodor Herzl het stichtingskongres bijeenriep te Bazel.

Hierbij dringt zich al een eerste opmerking op. In tegenstelling tot wat men veelvuldig hoort verklaren is het Zionisme niet veel ouder, noch kan het zich beroepen op een lange traditie waarvan het de uitdrukking zou zijn.

Dikwijls hoort men inderdaad dat sinds hun oorspronkelijke verbanning uit Palestina de Joden altijd gehunkerd hebben naar de terugkeer en dat deze gedachte, uitgedrukt in hun gebeden, uiteindelijk praktisch gerealiseerd is geworden door het Zionisme. Niets is echter minder waar. De gedachte aan de 'terugkeer' was doorheen de geschiedenis een zuiver religieuze gedachte die niets met een werkelijke terugkeer te maken had (1). Toch is er een band tussen religie en Zionisme.

2. Zionisme en godsdienst :

Tot aan het ontstaan van het Zionisme betekende het religieuze verlangen naar de terugkeer niets praktisch : er was slechts een onbeduidend aantal, uitsluitend vrome, Joden naar Palestina uitgeweken. Pas met de Zionisten zal er van een serieuze immigratie sprake zijn. Weet men daarbij nog dat de meeste Zionistische leiders atheïsten waren (o.a. Hess, Pinsker, Herzl, Nordau, Weizmann enzv.) dan zou men de hypothese kunnen stellen dat de Joodse godsdienst alleszins niet van het eerste belang was voor de Zionisten en, zoals we verder zullen zien, eerder door hen gebruikt werd. Dit blijkt trouwens uit de manier waarop Palestina gekozen werd.

3. De keuze van het land.

Dat de keuze van Palestina helemaal niet zo vanzelf-

sprekend was blijkt duidelijk uit het feit dat gedurende de eerste zeven jaar van het bestaan van de Zionistische Organisatie men nog helemaal geen keuze gemaakt had. Op het 5e kongres van de beweging had men zelfs al principieel Uganda als bestemming in overweging genomen. Daarop dreigden de Oost-Europese afgevaardigden de vergadering te verlaten met als argument dat alleen Palestina genoeg tot de verbeelding van de Joden sprak om ze tot emigratie te bewegen. Waarom moesten de Joden emigreren ? Wat was hun situatie op het einde van de negentiende eeuw ? Wat heeft er aanleiding gegeven tot het ontstaan van het Zionisme ?

4. Het ontstaan van het Zionisme.

De ganze beweging ontstaat op relatief korte tijd op het einde van de negentiende eeuw. De eerste voorloper is Mozes Hess, er is Leo Pinsker en tenslotte degene die de echte impuls zal geven, Theodor Herzl. Op minder dan dertig jaar tijd is alles in kannen en kruiken. Dit bewijst dat de beweging inspeelde op een bestaand probleem. Welk was dit ?

Op dat ogenblik was de situatie van de Joden in West en Oost Europa zeer verschillend.

Na de Franse Revolutie was er in het Westen een geest van tolerantie gaan heersen die de Joden die daar nog verbleven stilaan opnam in een assimilatieproces. Men kan zeggen dat de Westerse Joden eerst staatsburgers waren en pas op de tweede plaats Joden.

Gans anders was de situatie van de Joden in Oost-Europa. De meesten onder hen waren op het einde van de Middeleeuwen uit het Westen naar het Oosten gemigreerd om daar hun rol van geldhandelaars verder te zetten. Snel werden zij ook daar aan hetzelfde lot onderworpen als in het Westen tijdens de Middeleeuwen. De lokale heersers gebruikten hen als zondebokken om de volkswoede op af te wentelen. Het anti-Semitisme laait hevig op en de 6 à 7 miljoen Joden die daar wonen worden aan allerlei beperkende maatregelen onderworpen. Velen onder hen zien dan ook hun heil in de terugkeer naar het meer tolerante Westen.

Op dat ogenblik beginnen de problemen terug in het Westen. De Oost-Europese Joden, meer gekenmerkt door hun oostelijk voorkomen en leefgewoonten dan door hun joods-zijn, worden in het Westen als vreemdelingen ervaren en zo laait ook bij ons het anti-Semitisme weer op.

Dit lokt dan weer een reactie uit van de geassimileerde of assimilerende joden en sommigen onder hen komen tot het besluit dat het anti-semitisme eeuwig is en nooit

zal verdwijnen. Het voorgaande toont dat dit natuurlijk berust op een weinig diepgaande analyse. Het anti-semitisme hangt samen met een bepaalde maatschappijvorm en zal pas kunnen opgeheven worden in een rechtvaardige sociale orde. Wanneer men echter aanneemt dat er nooit een oplossing zal komen, zoals de Zionisten, dan blijft er maar een mogelijkheid : de Joden onttrekken aan de vervolgingen door ze te verplaatsen, door ze te laten emigreren naar een gebied waar ze vrij zouden kunnen leven. Zo ontstond het Zionisme. Om de Joden te doen vertrekken leek het meest geschikte land Palestina te zijn maar in het begin was er nog twijfel of men nu een toevluchtsoord, een soort cultureel centrum of een staat zou trachten te stichten.

5. De nationale oplossing.

In de nationalistische stemming die West-Europa gedurende de ganse negentiende eeuw overheerste en in de lijn van hun burgerlijk denken kozen de Zionisten voor een staat. Dit vereiste echter dat er een Joodse natie bestond die men in de staat zou kunnen herenigen. De definitie van deze 'natie' is echter al even moeilijk als deze van de 'Joden' in het algemeen. Nog meer, dit projekt hield zijn eigen kontradiktie in ! Inderdaad, zelfs de meest verwoede Zionisten konden niet hopen dat zij alle Joden van de ganse wereld in Palestina zouden kunnen huisvesten. Dat was trouwens hun bedoeling ook niet. Als antwoord op de Jodenvervolgingen in Oost-Europa kwam het er in de eerste plaats op aan voor deze mensen een oplossing te vinden. De theorie werd ontwikkeld dat het zou volstaan het 'surplus' aan Joden uit elk land te halen om het anti-Semitisme te doen afnemen. Palestina zou dus tegelijk het land van alle Joden en voor sommige Joden zijn, in feite slechts een deeloplossing.

Zoals gezegd was het slechts een oplossing voor sommige Joden, maar dan nog, in welke zin ? Hoe zou men de nieuwe staat organiseren ?

Vanaf het begin is het duidelijk dat de Zionisten zich ten dienste stellen van de West Europese koloniale burgerij. Citeren we één vb uit het Dagboek van Herzl "Met één slag zal Engeland tien miljoen geheime onderdanen krijgen (. . .) tien miljoen agenten voor haar grootheid en invloed."

Men werkt helemaal in het kader van het burgerlijk denken. Nationalisme en kolonialisme worden tot doel gesteld. Dit wordt bondig uitgedrukt door de Zionistische slogan : "Een land zonder volk voor een volk zonder land."

6. Het Zionisme en de Palestijnen.

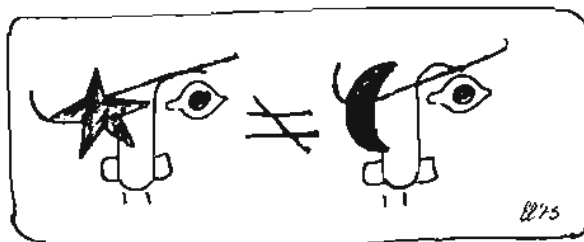
De totale negatie van het bestaan van de Palestijnen blijft tot heden toe kenmerkend voor de Zionisten. En dit is ook goed begrijpelijk : als zij een thuisland willen scheppen voor de Joden lijkt het vanzelfsprekend dat ze op datzelfde stuk grond geen 'andere' meerderheid kunnen dulden. De Palestijnen moeten dus, voor het grootste deel althans, uit het toekomstig Israel verwijderd worden. Degenen die er toch bleven, kregen, en ook dit was te verwachten, een statuut van tweederangsburger. Zij werden en worden op alle mogelijke manieren gediskrimineerd. In het onderwijs, in het

beroepsleven en, ergst van al, in de meest elementaire vrijheden. Een Palestijn mag in Israel, zelfs als hij het volledig staatsburgerschap heeft, niet wonen of geen handel drijven waar hij wil. Het merendeel van de gronden is in het bezit van het Joods Nationaal Fonds en dit presteert het van aan niet-Joden te verbieden haar gronden te bewonen, er handel te drijven of, in sommige gevallen er zelfs te werken ! Dit natuurlijk met de volledige steun van de officiële Israelische instanties. Kibboetzen mogen zelfs geen grond verhuuren aan Palestijnen op straffe van zware boeten.

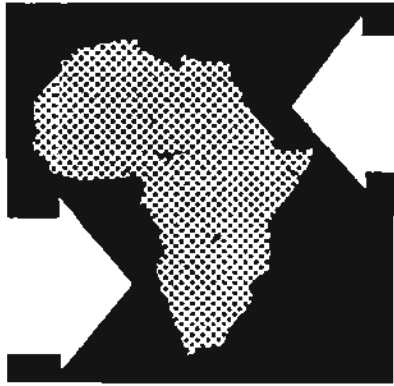
Dit alles spruit voort uit de vrees na afzienbare tijd een meerderheid niet-Joden in Palestina te hebben. Ondanks het feit dat men, zoals gezegd, alles doet om dit te vermijden zal men daar toch onvermijdelijk toe komen, vooral nu de immigratiestroom fel geluwd is. In die kontekst dient men de Israelische zorg voor de Sovjetjoden te begrijpen. Zij vormen een nieuwe bron die kan aangesproken worden onder het mom van grote vrijheidsprincipes. Weer kunnen we hierbij opmerken dat de echte problemen die in dit verband in de Sovjet-Unie ongetwijfeld bestaan zo niet opgelost zullen worden. De uitwijking van een aantal Sovjet-Joden zal de problemen van de Joden in de Sovjet-Unie zeker niet oplossen.

7. Zionisme = racisme ?

In ieder geval kan een Zionistisch Israël onmogelijk bestaan dat de Joden ooit in de minderheid zouden geraaken. Het logisch gevolg is dat deze staat een aantal beperkende, diskriminerende maatregelen moet treffen om dit te vermijden. Deze maatregelen werden en worden nog steeds getroffen en zijn van toepassing op al wie 'niet-Jood' is. In de strikte zin van het woord kan men dit natuurlijk geen racisme noemen, vermits zowel Joden als Arabieren beide tot het zgn 'Mediterrane ras' behoren. In een bredere zin echter, als men onder rassendiskriminatie een soort diskriminatie verstaat die een persoon als minder bestempelt, niet om zijn persoonlijke kwaliteiten of gebreken maar wel om het feit dat hij wel of niet tot een volks- of godsdienstige groep behoort, dan moeten we inderdaad besluiten dat het Zionisme 'racistisch' is. In een verder perspectief lijkt dan ook de enig mogelijke oplossing voor het konflikt in het Nabije Oosten te liggen in de verwerping van het Zionisme, ten voordele van een wederzijdse aanvaarding en een vreedzame koëxistentie.

- (1) die 'terugkeer' zou dan trouwens onder leiding van een Messias moeten gebeuren, voorwaarde die nog steeds niet gerealiseerd is en de oppositie van de diepvrome Joden tov Israel verklaart.

AFRIKA

Angola

DE OORLOG IN ANGOLA.

HET VERLOOP VAN DE STRIJD.

Tot eind oktober bleef de buitenlandse inmenging in Angola beperkt tot wapenleveringen aan de verschillende partijen. De MPLA had toen het grootste gedeelte van het land in handen : 14 van de 20 belangrijkste steden en 12 van de 16 provincies.

Het UNITA-gebied op de centrale hoogvlakte was omsingeld en alleen nog door de lucht bereikbaar. Het FAPLA (het geregelde leger van de MPLA) rukte op naar de belangrijkste stad van dit gebied, Nova Lisboa. In het noorden poogde het FNLA tevergeefs Luanda te bereiken. Ook hier stond de MPLA duidelijk in het offensief en slaagde erin het FNLA bij Carmona terug te dringen.

Op 11 november wilde de MPLA de onafhankelijkheid uitroepen. Men veronderstelde dat een 80-tal landen tot diplomatieke erkenning zouden overgaan. Het westen en zijn aanhangers FNLA-UNITA wilden dit ten allen prijze verhinderen. Daartoe werd er rechtstreeks, met buitenlandse troepen, in Angola ingegrepen. Vanuit het door Zuid-Afrika bezette Namibië vertrok eind oktober/begin november een kolonne van pantserwagens, met Zuidafrikaanse soldaten bemand, onder de vlag van FNLA en UNITA. Deze strijdmacht was bovendien uitgerust met helikopters en werd bevoorrad vanuit Zuid-Afrika met Hercules-transport-vliegtuigen. De MPLA in het zuiden kon niet veel weerstand bieden aan deze overmacht, temeer omdat de meeste eenheden en zwaarte wapens waren ingezet voor de verdediging van Luanda tegen het FNLA. In de loop van 10 dagen (vanaf 9 november) rukte deze Zuidafrikaanse kolonne ongeveer 1000 km op. Hoe dichterbij Luanda kwam, des te heviger werd de weerstand. De bedoeling was waarschijnlijk om samen met het FNLA-leger uit Zaïre de hoofdstad nog voor 11 november in te nemen. De MPLA kon dit beletten en de onafhankelijkheid toch in Luanda uitroepen. Niettemin werd hierdoor het internationaal vertrouwen in de MPLA geschokt, zodat een aantal verwachte erkenningen van de Volksrepubliek Angola uitbleven.

Half november werd de Zuidafrikaanse inval op ongeveer 300 km ten zuiden van Luanda tot staan gebracht. Op lange termijn zou de inval van Zuid-Afrika wel eens voordelige gevolgen kunnen hebben. De internationale pers toonde duidelijk wie het neokoloniaal front FNLA-UNITA voornamelijk steunt : racistisch Zuid-

Afrika, Zaïre en de V.S. Zuid-Afrika en UNITA-FNLA probeerden krampachtig de aandacht af te leiden door te schermen met de Russische steun aan de MPLA. Doch bij de andere Afrikaanse landen is de afschuw voor het Zuidafrikaanse apartheidsregime groter dan de vrees voor een zogenaamde Russische invasie. Een voorbeeld van deze voor het neokoloniaal front nadelige gevolgen is de veranderde houding van Nigera t.a.v. de Angolese oorlog. Waar dit land aanvankelijk het officiële O.A.E. (Organisatie voor Afrikaanse Eenheid) standpunt deelde (staakt het vuren in Angola) zegde het na de overduidelijke Zuidafrikaanse inval daadwerkelijke financiële en materiële steun toe aan de MPLA op 18 december.

BUITENLANDSE STEUN.

De inval van Zuid-Afrika had de eskalatie van de Angolese oorlog voor gevolg : steeds zwaardere wapens dienden ingezet, steeds meer buitenlandse technici waren nodig om ze te bedienen. Aan de zijde van FNLA-UNITA zijn benevens het Zaïrese en Zuidafrikaanse leger ook actief : Amerikaanse huurlingen, stoottroepen van het ELP (het fascistische "Portugese Bevrijdingsleger") en heel wat eks-PIDE agenten evenals militaire adviseurs van de V.S., Frankrijk en de Volksrepubliek China. (Wat betreft de al of niet terugtrekking van Chinese adviseurs en militaire bijstand spreken de verschillende bronnen elkaar tegen. Staat China nog steeds aan de zijde van de imperialistische mogendheden ?).

WAT NIET GEZEGD WORDT BETREFFENDE ANGOLA.

Het Angolees konflikt verwekt in de Verenigde Staten - bijzonder in Parlementaire kringen - heel wat deining. Staatssecretaris voor Afrikaanse Zaken DAVIS nam in augustus ontslag nadat Kissinger zijn voorstel verworpen had om een diplomatieke oplossing voor Angola na te streven. In akkoord met Colby, directeur van de C.I.A., had Kissinger reeds voordien besloten om 10 miljoen dollar te sturen naar de F.N.L.A. en UNITA.

De New York Times schrijft dat reeds in de lente van 1975 aan de C.I.A. toegelaten werd om de twee groepen die tegen de M.P.L.A. vechten te bevoorraden met Amerikaanse wapens.

Het blad wijst er op dat de belangrijke leveringen van Sovjetwapens slechts dan startten en niet voordien zoals door de Amerikaanse propaganda steeds beweerd wordt.

Davis gaf zijn ontslag, niet onder druk van de Afrikaanse Staten zoals soms beweerd wordt, maar op vraag van de zwarte Amerikaanse parlementsleden die hem vroeger reeds het verwijt hadden gericht - in de periode dat hij ambassadeur was in Chili - de activiteiten van de C.I.A. te hebben gedekt. Davis gaf nu ontslag om te protesteren tegen de door Kissinger bepaalde interventiepolitiek in Afrika.

informatie "Le Monde" 16 december 1975.

TIEN MILJOEN "GASTARBEIDERS" IN DE E.E.G.

Het Instituut voor Research over de Europese gezondheidsdiensten van de K.U.L. maakte bekend dat in 1974 tien miljoen migranten in de landen van de Europese Gemeenschap verblijven. 3/4 hiervan komen uit landen die niet aangesloten zijn bij de E.E.G. Hoofdzakelijk uit landen van rond de Middellandse Zee. Het betreft hier 800.000 Italianen, 400.000 Ieren, 517.000 Spanjaarden, 590.000 Portugezen, 290.000 Grieken, 656.000 Turken, 345.000 Jougoslaven, 446.000 Algerianen, 190.000 Marokkanen en 65.000 Tunesiers. In Groot-Brittannië verblijven bovendien circa een miljoen personen uit de landen van het Commonwealth, vooral uit West-Indië.

Dat de MPLA aktueel (bij het schrijven van dit artikel) opnieuw in het offensief kon gaan was slechts mogelijk door de steun van de socialistische landen zoals Cuba, de DDR, Joegoslavië, Roemenië en vooral de USSR. Momenteel beschikt de MPLA over hetzelfde materiaal als dat wat op militair vlak mee beslissend was in de Vietnamese bevrijdingsoorlog. Over de aanwezigheid van Russische adviseurs bestaat nog geen zekerheid. Zeker is wel dat minstens 2500 Cubanen en 250 vrijwilligers uit de Volksrepubliek Mozambique meestrijden in de rangen van de MPLA.

Op diplomatiek terrein heeft de MPLA een voorsprong op haar vijanden : 44 landen erkenden de Volksrepubliek Angola. De door FNLA-UNITA opgerichte Democratische Volksrepubliek van Angola werd door geen enkel land erkend, zelfs niet door Zaïre.

CABINDA.

Niettegenstaande verschillende aanvallen vanuit Zaïre op de enclave Cabinda wist de MPLA dit gebied in handen te houden. Dit betekent dat de MPLA over twee economisch erg belangrijke gebieden beschikt, namelijk het olierijke Cabinda en de diamantrijke provincie Luanda.

ONZE SOLIDARITEIT. . .

dient onvoorwaardelijk naar de MPLA te gaan omdat - zij als enige bevrijdingsbeweging werkelijk gestreden heeft tegen het Portugese kolonialisme.

- zij geduldig en samen met het volk, georganiseerd in de Poder Popular, in de bevrijde gebieden een samenleving opbouwt in het belang van boeren en werkers.
- zij als enige beweging een programma uitvoert tegen de onderontwikkeling op sociaal, edukatief, cultureel en medisch vlak.
- zij als enige beweging een programma uitvoert en een strategie volgt tegen de buitenlandse economische plundering.
- zij de steun geniet van de meerderheid der bevolking.

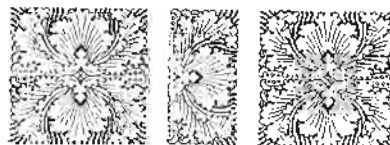
Hoe die solidariteit betuigen ? O.a. door onze huidige regering onder druk te zetten om de wapenleveringen vanuit België aan het FNLA te verbieden, om de Volksrepubliek Angola diplomatiek te erkennen.

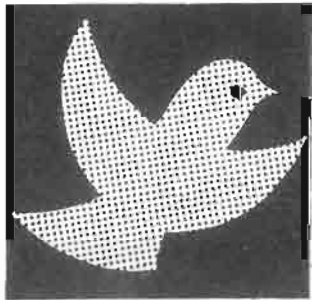
We kunnen ook deel nemen aan de akties en manifestaties van het nationaal aktiecomitee "Een Rode Anjer voor Angola". We kunnen teslotte zelf geld storten ten voordele van de MPLA :

AKA-Gent.

Gebruikte bronnen :

- Angola Bulletin : nrs 10, 11 (november, december)
- BPA Bulletin nr 38 (11 december)
- Le Monde, 14, 21, 27, 29 november
5, 17, 18 december
- Le Drapeau Rouge 20/21 december
- Ekstranummer Bevrijdingsberichten november '75.

vredesinitiatieven

B.U.V.V. OOSTENDE 25 JAAR.

Op 5 december j.l. vierde de B.U.V.V. Oostende haar vijf en twintig jarig bestaan. Tijdens de ontvangst door het Stadsbestuur, waarop militanten van de vereniging en verantwoordelijken van talrijke organisaties aanwezig waren, werd o.m. het woord gevoerd door Alfons Laridon, Volksvertegenwoordiger en Schepen, namens het Stadsbestuur en André De Smet namens de Vredesbeveging.

Schepen Laridon overhandigde aan dhr G. Daghelet voor de feestvierende vereniging een fotoboek en de zilveren herinneringsmedalje van de Stad Oostende.

Tijdens een receptie, die plaats had in het Hotel Prinsen werd door Michel Tanret de plaketaf van de Wereldraad voor de Vrede overhandigd aan een aantal vredesmilitanten en verantwoordelijken van organisaties die steeds hebben bijgedragen om de akties voor de vrede te ontwikkelen : Raoul Servais, Gerard Daghelet, Irene Danneel, Jos Temmerman, Denise De Gruyter, Stef Lievens, Bob Paulus en André De Smet.

Hierbij volgt de gelegenheidstoespraak van Volksvertegenwoordiger Schepen A. Laridon :

25-JARIG BESTAAN VAN DE B.U.V.V.

Vandaag herdenken we de stichting, nu 25 jaar geleden van de Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede.

Wanneer we in 1975 naar de beginperiode terugblikken treft ons in de eerste plaats de moed die de initiatiefnemers hebben opgebracht om in het "heetste" van de koude oorlog tegen de door het imperialisme gecontroleerde massa-media te gaan oproeien.

De Berlijnse kwestie was juist over haar hoogtepunt, een derde wereldoorlog werd op de valreep vermeden. In Azië stond een nieuw conflict voor de deur : Korea. Dit zijn maar enkele van de markantste voorbeelden van de politieke polarisering die zich in de internationale politiek voltrok.

Die polarisering kwam ook in onze nationale politiek tot uiting. De stichters van de B.U.V.V. wisten dat zij een harde strijd voor de boeg hadden : de media hadden onze landgenoten nog maar pas overtuigd van de zogenaamde noodzaak van een militair pact met een "verdedigend" karakter.

In 1949 werd daardoor de NAVO opgericht en daarop "Het pact van Warchau". Dat amper na 1 jaar daartegen verzet kwam getuigde van het juiste doorzicht van de stichters : de wereldvrede wordt niet gediend door het oprichten en instandhouden van militaire bondgenootschappen. Deze geven, slechts aanleiding tot een steeds verder doorgevoerde bewapeningswedloop. Slechts de ontmanteling der pacts en het samenwerken met elkaar op basis van eerbied en het respecteren van elkaars sociaal-economische structuur, kan het oorlogsgevaar wegwerken.

25 jaar geleden waren dit de ideeën van een kleine minderheid. Nu delen grotere entiteiten dit standpunt. Ook in de andere Westerse landen vinden de vredesbewegingen meer en meer aanhang zodat de politiek van grote blokken meer en meer in het gedrang komt. Natuurlijk zijn deze contestaties om andere kwesties ontstaan zoals b.v. het Frans nationalisme, de kwestie Cyprus enz. . . ., maar de invloed van de vredesbeweging in gans de evolutie mag toch niet onderschat worden.

Naast het ijveren voor een vreedzame coëxistentie betrad de B.U.V.V. ook een ander terrein.

Door het onafhankelijk worden van de meeste koloniën is een nieuwe vorm van uitbuiting aan het licht gekomen dat inherent is aan het neo-kapitalistisch systeem : het neo-kolonialisme, kwam in de plaats van het kolonialisme. Het nieuwe middel tot onderdrukking van de derde wereld is veel minder zichtbaar en dus minder kwetsbaar dan de oude methode. In haar geschiedenis is de BUUV meer en meer deze nieuwe uitweg van het imperialisme gaan bestrijden. De hulp aan de ontwikkelingslanden dient in de eerste plaats de bevolking van die landen vooruit te helpen en niet om de winsten van de multi-nationals te vergroten. Het behoort tot de verdienste van de BUUV als één der eerste organisaties op deze uitbuiting gewezen te hebben.

Angola is hier een treffend voorbeeld van.

Via de rechtse bewegingen UNITA en FNLA proberen zij hun controle over dit rijk land te behouden en dit ten koste van ontelbaar leed.

In de onenigheid tussen de bevrijdingsbewegingen ziet het imperialisme een nieuwe kans.

Terwijl sommige conflicten uiteindelijk toch beslist werden in het voordeel van de plaatselijke bevolking, denken we b.v. aan de onafhankelijkheidsstrijd van Algerije, de oorlog in Indo-China bleven andere pro-

liemen onopgelost. Hierbij denken we in de eerste plaats aan het Arabisch-Israëliësch geschil. Het onrecht dat de Joden werd aangedaan door het nazisme wordt niet uitgewist door een nieuw onrecht. En dit is toch wel wat de Palestijnen werd aangedaan. Dit standpunt wordt niet ingegeven uit schrik voor een mogelijke olieboycot zoals sommige extreme-Israëlitische kringen beweren, maar uit een humanistische levensvisie.

Een belangrijk actieterrein voor de BUVV blijft de strijd tegen de fascistische regimes in de wereld. Alle democratische krachten moeten er het hunne toe bijdragen dat in Portugal een waarachtige democratie uitgebouwd wordt. We moeten vermijden dat de huidige kinderziekten van de democratische uitbouw nieuwe kansen aan het fascisme zouden geven.

In het buurland Spanje is er niettegenstaande alle voorstellingen na de dood van Franco nog niet zo veel veranderd. Er is echter nieuwe hoop. Daarom verheugt het mij dat de BUVV een der hoofdpijlers is van de Spanjebetoging op 14.12.1975 in Brussel. Ook Chili mag door ons niet vergeten worden. De Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede heeft er mede voor gezorgd dat de bevolking president ALLENDE en zijn democratische weg naar het socialisme niet heeft vergeten. De BUVV dient hierbij een leidinggevende rol te spelen door b.v. de werking in plaatselijke Chilikomité's. In dit kader moet ik op de verdiensten van de plaatselijke afdeling wijzen die haar taak zeer degelijk vervuld heeft.

De BUVV is een organisatie die, verontschuldigd mij voor de woordkeuze, spijtig genoeg nog altijd nodig is. Onze wereld ; onze maatschappij wordt nog altijd door tegenstellingen gekenmerkt.

Sommige namen zijn nu gelukkig reeds geschiedenis geworden zoals Jemen, Vietnam, Algerije, enz. ; maar talrijke nieuwe namen komen voortdurend in de actualiteit : Cyprus, Libanon, Timor, de Sahara, Oman, Belize, het regime van Smith in Rhodesië, en de apartheidspolitiek in Zuid-Afrika.

Het is onze plicht zo veel mogelijk nieuwe Eiafra's en Burundi's te vermijden.

Ik hoop dat de BUVV binnenkort volgende standpunten in haar acties naar voren zal kunnen brengen :

- het streven naar vreedzame coëxistentie via de geleidelijke ontbinding van de militaire blokken.
- het verlenen van hulp aan de ontwikkelingslanden zodanig dat die hulp werkelijk aan die eigen bevolking van die landen ten goede komt : hierbij dienen vooral de prijzen der uitgevoerde grondstoffen beschermd.
- strijd tegen de fascistische en racistische regimes in de wereld.
- eerbiediging van de rechten der kleine landen, zowel in de ontwikkelde als in de derde wereld.

Om te besluiten druk ik de wens uit dat de BUVV zal blijven voortwerken in die geest die zij al gedurende kwarteeuw aankleeft, d.w.z. boven alle filosofische en politieke idolen ijveren voor de vrede.

De vereniging kan ten allen tijde op mij beroep doen om haar delikate taak met succes te vervullen.

Gezamenlijk hebben wij een taak : een zware, maar een mooie taak.

Ik wens de BUVV van harte veel succes toe voor de toekomst.

KANUNNIK RAYMOND GOOR ONTVING DE LENINPRIJS VOOR DE VREDE.

Aan onze landgenoot, de Kanunnik Raymond Goor werd de Leninprijs voor de Vrede toegekend.

Prof. Goor die een actieve rol speelde in de strijd tegen het nazisme heeft een belangrijke rol in de Internationale Pax Christi beweging. Hij neemt deel aan de werkzaamheden van de Wereldraad voor de Vrede als observator en is de voorzitter van het Internationaal comité voor Europese Veiligheid en Samenwerking. Op 26 november werd, in een zaal van het Kremlin, aan Kanunnik Goor, in aanwezigheid van een zeshonderdtal genodigden, de Leninprijs overhandigd.

We citeren hieronder, enkele uittreksels uit de gelegenheidstoespraak die door de Kanunnik Goor tijdens deze plechtigheid gehouden werd.

... Zo ik een zekere rol gespeeld heb in de strijd tegen de Hitler diktatuur en voor de overwinning van de demokratie op het fascisme, later tegen andere vormen van fascisme, dan was dit nooit als eenzame of als gevolg van eigen verdiensten. Ik was gisteren nog, samen met de vertegenwoordigers van de nationale vredesbewegingen, op het ontroerende kerkhof van Piskarevskoë waar zeshonderdduizend militaire en burgerlijke helden rusten die 900 dagen lang het hoofd geboden hebben aan de omsingelende nazis.

Hoe zou ik dan niet de band leggen tussen de 30ste verjaardag van de overwinning van het fascisme en de betekenis van deze Leninprijs voor de Vrede en tussen het Sovjetvolk, de geallieerden en al diegene die zich verzet hebben tegen de fascistische horden. .

... Zo ik uit het diepste van mijn hart geloof in de waarden van de Europese Veiligheid en Samenwerking, dan was het nooit als voorhoede, afgesneden van de brede volksmassa. Met het Internationaal Komitee voor Veiligheid en Samenwerking in Europa, waarvan velen onder u overtuigde medewerkers zijn, heb ik steeds geloofd dat, naast de Staatshoofden en de regeringen, de ganse openbare opinie een verantwoordelijkheid draagt in dit historisch oeuvre van Europese toenadering die een gemeenschappelijk voordeel inhoudt.

De 1ste augustus laatstleden betekende de verwezenlijking van onze gemeenschappelijke inspanningen en de dageraad van een nieuw tijdperk dat we samen moeten opbouwen. Het is de reden waarom, ver van alleen de verdienste te dragen, ik me er van bewust ben dat we elkaar kunnen gelukwensen en dat we ons moeten aansporen voor de nieuwe taken die ons wachten.

. . . Want het uiteindelijk doel, onze supreme bestaansreden en de diepste motivatie van de Leninprijs voor de Vrede die wij vieren, is de vrede. Niet de verworven vrede gezien de vrede nooit volledig gewonnen wordt, maar de vrede die moet uitgebouwd worden, voltooid door de bijdrage van alle personen en volkeren. Onze belangen zijn zeker verschillend, soms tegen elkaar gesteld, soms tegenstrijdig. De sociaal economische systemen van onze landen zijn verschillend. Onze ideologieën staan wat betreft zekere aspecten, tegenover elkaar of bestrijden elkaar. Maar er is een waarde die ons fundamenteel gemeenschappelijk is en waarvan uiteindelijk alles afhankelijk is, het is de vrede. Het is het afzien van het gebruik van bedreiging en militair geweld.

Het is het respect voor de soevereiniteit van de Staten en de Fundamentele rechten van de mens. Zo ik enige persoonlijke verdienste heb dan is deze niet afhankelijk van mijn persoon, maar om reden van mijn nationaliteit van het feit dat ik tot het Westen behoor, van mijn religie en mijn katholiek priesterambt.

Zo ik om deze reden als illustratie kan dienen : kunnen de mensen boven de veelvuldige verschillen heen, samen voor de vrede ijveren en vreedzaam naast elkaar leven met de erkenning van hun veelzijdigheid. Zij kunnen samenwerken zonder enige abdicatie of verraad, rekening houdende dat zij elkaar kunnen en moeten aanvullen .../....

**opvoeden
tot
vrede**

DE OORLOG VAN DE KLOKKEN.

Er was eens een oorlog, een grote en vreselijke oorlog, die vele soldaten deed sneuvelen, langs beide zijden. Wij lagen langs deze kant, en onze vijanden lagen langs de andere kant, en wij schoten naar elkaar, zonder ophouden, dag en nacht. Maar de oorlog duurde zo lang, dat er op zekere dag geen brons meer was voor de kanonnen en geen ijzer voor de bajonetten. Onze aanvoerder, generaal Bom Bardon, gaf bevel al de klokken uit de kerktorens te halen en ze te smelten om er een reusachtig kanon van te maken. Eén enkel kanon, maar zo groot, dat het op zijn eentje de oorlog zou kunnen winnen. . .

Om dit kanon op te tillen waren er honderdduizend kranen nodig en om het naar het front te vervoeren zeventienentig treinen. De generaal wreef zich vergenoegd in zijn handen en zei :

- Wanneer mijn monsterkanon zijn monstershot zal lossen, dan gaat de vijand op de loop tot op de maan. . .
Het grote ogenblik was aangebroken : het kanon stak zijn dreigende loop de lucht in, naar de vijand. Wij stopten onze vingers in onze oren, zetten onze mond open, en wachtten. Met een stem als van een verroeste kelderdeur schreeuwde generaal Bom Bardon het bevel :

- Vuuuuurrrrr !

Een kanonnier duwde op een knop, en plots, over de hele lengte van het front, klonk een oorverdovend gebeier van klokken : Bim ! Bam ! Bom !

- Vuuuuurrrrr ! schreeuwde de generaal voor de tweede keer, - zo hevig, dat zijn stem er van oversloeg.

Vuuuuurrrrr ! Verrrrduiveld !

De kanonnier drukte voor de tweede maal op de knop, en weer was het een feestelijk beiaardconcert, dat de lucht vulde, en van loopgraaf tot loopgraaf zweefde. Het was alsof al de klokken van het land waren beginnen te luiden -, allemaal samen, op hetzelfde ogenblik, als op afspraak. De generaal rukte zich de haren uit het hoofd. Hij rukte en bleef rukken, tot er hem tenslotte nog maar één erkel haar overbleef.

Het gebeier hield op en een poosje bleef het stil. En dan plots klonk er van de andere zijde van het front een vrolijk, oorverdovend : Bim ! Bam ! Bom !

Want ook de opperbevelhebber van de vijandelijke strijdkrachten, maarschalk Von Bommel Bardon, had het idee gehad een monsterkanon te maken met al de klokken van zijn land.

- Bim ! Bam ! , - donderde ons kanon.

- Bom ! , - antwoordde dat van de vijand.

En de soldaten van de twee legers sprongen uit de loopgraven, liepen elkaar tegemoet, dansten en zongen.

- De klokken ! De klokken ! , - riepen ze. - Het is feest ! Het is kermis ! De vrede is uitgebroken !

De generaal en de maarschalk sprongen in hun auto en reden weg, zo vlug ze rijden konden. Ze reden tot hun benzine opgebruikt was, steeds maar achtervolgd door de vrolijke klanken van de klokken. . .

KULTUUR

BREYTENBACH VEROORDEELD.

Van Breyten Breytenbach werd totnogtoe slechts één werk in het Nederlands vertaald, waardoor het voor een ruimer publiek toegankelijk werd. Dat mag wel vreemd klinken. Het gaat immers toch over het werk van een niet onbelangrijk auteur (in Zuid-Afrika wordt hij de belangrijkste vertegenwoordiger van de 'sestigers'-generatie genoemd). Die bovendien schrijft in een taal die tot de Nederlandse stam behoort. Kultuurminnend Vlaanderen kwam echter in zijn belangstelling voor Zuidafrikaanse 'letteren' vaak niet verder dan "Sarie Marais en 'Bobbejaan' Ten onrechte. Breytenbach is een groot schrijver. Dat heeft men zelfs in Zuid-Afrika moeten erkennen : vijf maal immers werd hem in zijn vaderland een literaire prijs toegekend, Niet zonder reacties overigens. Want het erkennen van zijn literaire waarde impliceerde tegelijkertijd de bevestiging en erkenning van zijn politiek protest tegen het Zuidafrikaans apartheidssysteem. Literatoren - critici hadden het daar soms moeilijk mee.

Niettegenstaande nagenoeg al zijn werken in Zuid-Afrika zelf werden uitgegeven (alleen 'Skryt', dat in Zuid-Afrika op de index prijkt, is bij Meulenhoff in Amsterdam uitgegeven), verbleef Breytenbach sinds 1959 in zelfopgelegde ballingschap. In 1961 vestigde hij zich in Parijs. Door zijn huwelijk met een Vietnamese (een gemengd huwelijk valt in Zuid-Afrika onder de Ontuchtwetten) en door zijn politieke activiteiten kon en wilde hij niet meer in Zuid-Afrika leven.

Op 19 augustus van dit jaar werd Breytenbach door de Zuidafrikaanse veiligheids politie op Zuidafrikaanse bodem gearresteerd, nadat hij 3 weken eerder door middel van een vals paspoort het land was binnengekomen. Sijna drie maanden lang heeft Breytenbach moeten wachten om exakt te weten waarvan hij beschuldigd werd, terwijl hem gedurende die hele periode (van 19 augustus tot 10 november) elke rechtshulp of familiebezoek ontzegd waren. In afwachting van de officiële aanklacht door de officier van justitie kon de pers rustig zijn gang gaan in het uiten van beschuldigingen en verdachte speculaties en werd Breytenbach eigenlijk reeds veroordeeld alvorens er een proces was geweest.

Dit is er intussen dan wel gekomen. Op 26 nov. jl. werd Breytenbach veroordeeld tot 9 jaar opsluiting. Hoofdaanklacht : "hij heeft zich aan terrorisme schuldig gemaakt"; "hij heeft daden gepleegd die de doelstellingen van het communisme bevorderen". In een toelichting zegt de officier van justitie dat Breytenbach een van de oprichters is van de verboden organisatie Atlas of Okhela, waarvan de openbare aanklager beweert dat zij "een revolutionaire transformatie van de Zuidafrikaanse gemeenschap beoogt".

Feit is dat Breytenbach niet van geweld kan worden beschuldigd. Veeleer moeten wij zeggen dat er helemaal geen schuldvraag bestaat bij Breytenbach. Of is het dan een misdaad zich te verzetten tegen de apartheid waarvan een Uno-resolutie in 1973 zegt : Apartheid is een misdaad tegen de mensheid. De hele misdaad van Breytenbach is dat hij zijn land heeft beschuldigd een misdadige wetgeving te hanteren. Nu het bliksem-proces tegen Breytenbach is afgelopen mogen de protesten van hen die streven naar een menswaardige samenleving niet opgeschort worden.

Ben Afschrift.

KAT, HAND

door Breyten Breytenbach

De kat was verliefd op een hand. Hoe kon het ook anders ? Zolang hij zich herinneren kon was de hand er loom in zijn nek of kruipend langs zijn kietelige ribben. Hij verafgoodde de hand, de lange nagels mooi afgeëts met dikke zwarte randen het ruwe gezicht van de duim en het verlokkelijk eelt aan de voeten van de vingers. En ook de hand hoewel verlegen liet zich met genoeg de hofmakerij van de kat welgevallen. In gezelschap bijvoorbeeld ging hand ongemerkt tussen de oren van de kat krabbelen of over zijn maag kroelen tot de kat kreunde van suikerwranse liefdespijnen. Dit kon eenvoudig niet altijd blijven duren want zijn tweelinghand kokend van jaloezie vonkte woedend als de kat in het holst van de nacht stilletjes op de buik van de hand sprong en laatstgenoemde stijf van wellust zijn benen om kat zijn dijen wikkeld. Daarom besloten ze weg te lopen en hand heeft zichzelf op een zaterdag losgesneden op de scherven van een gebroken fles - tweelinghand kon dit niet verhoeden.

Iedereen weet dat alle handen slaven zijn en de wrede eigenaar van hand huurde onmiddellijk een privé-detective om zijn ontvluchte slaaf op te sporen. Ongelukkig voor hem was Jan van Tonder de detective een sensitieve kerel. Zonder buitensporige moeite volgde hij het bloedspoor tot in het park. Hij vermomde zich als rozenstruik en hield geduldig de wacht. En toen de zon na drie dagen op een morgen tussen de bomen en banken rende als een hond die te lang is opgesloten, kwamen de hand en de kat voetje voor voetje schuw uit hun schuilplaats. En gingen hand in hand bij de wilgenkatjes zitten.

Deze manifestatie van ware liefde trof Jan van Tonder

diep en toen de tranen door zijn neus begonnen te kronkelen propte hij in paniek een blaadje in zijn neusgat waarop hij vanwege de kriebel zo moest niezen dat rozeblaadjes en bijen in het rond vlogen. De verliefden sprongen verschrikt op en hand krabbelde weg op zijn 5 steltige vingers. De armzaligen, dacht Jan van Tonder en hij rapporteerde dat hij taal noch teken van de verliefden kon vinden.

En vanaf die dag is hij in de politiek gegaan. En toen hij op een avond in zijn dronkenschap een brood ging kopen en bij de vrouw van de bakker aandrong op de emancipatie van alle handen, dacht ze vast een communist en zette hem voor 3 cent af.

Uit "De boom achter de maan" Van Gennep, A'dam 1974, p. 44 en 45.

KUNST MOET TERUG NAAR LAND VAN HERKOMST.

De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties heeft in een resolutie de teruggave gevraagd van alle kunstvoorwerpen "monumenten, museumstukken, manuskripten en dokumenten" die destijds door de heersende landen uit hun koloniën en uit de onderontwikkelde landen werden onttreemd.

De resolutie verneemt dat dit een rechtvaardige vergoeding is voor de destijds aangerichte schade wat zou toelaten de internationale verstandhouding en samenwerking te versterken.

Deze resolutie werd aangenomen met 96 stemmen tegen 0 en 16 onthoudingen. De Verenigde Staten en de meeste West-Europese landen onthielden zich bij de stemming !

BREENDONK

er is veel ijdelheid nodig
om, dit ziende, toch nog
woorden in 't gelid te zetten,
hier, waar alle dagen
hondsnachten zijn en
het bloed, hoewel gestold,
nog tegen ons getuigt :

wij, die te lankmoedig zijn
en lichtjes paranoïsch ook ;
en zij die de redes houden
glimlachen op ikoonachtige wijze
(vrijblijvend en sereen)
verborgen achter eloquente maskers,
terwijl zij die wijwater en
bloed deden vloeien zegenen,
zegenen. . .

reanaat ramon

PARLEMENT EN BUITENLANDSE POLITIEK

Belgische F.N.wapens duiken nogal regelmatig op in onrustige gebieden. Het is dan vaak de heer Glinne die de ministers om uitleg verzoekt. Dit was het geval voor het half dozijn Zuid-Amerikaanse soldaten die op 18 juni 1975 door de S.W.A.P.O. in Namibië werden gevangen genomen en de 14 kisten Belgische F.N.geweren die konden ingepikt worden. Volgens de minister van Economische Zaken is het onmogelijk dat wapens vanuit België naar Zuid-Afrika worden uitgevoerd. Leveringen door een land dat onder vergunning F.N.wapens produceert liggen voor de hand (Vragen en Antwoorden van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, nr. 47 van 1974-75 blz. 3231). Volgens de minister van Buitenlandse Zaken zou België, sedert 1963 overeenkomstig de V.N.resoluties, het embargo inzake oorlogsmateriaal voor Zuid-Afrika nauwgezet naleven (Ib. nr. 48 - 1974-75 blz. 3250).

Op de vraag hoe het mogelijk is dat het F.N.L.A. over Belgische F.N.wapens beschikt - de Belgische regering heeft zich nochtans nooit ten voordele van een van de bevrijdingsbewegingen van Angola uitgesproken - antwoordde de minister van Buitenlandse Zaken o.m. -wapenverkoop is slechts toegelaten aan de door België erkende regeringen. - de wetgeving zou ruim voldoende zijn om de wapenvervoer naar derde landen strikt te controleren, overeenkomstig het regeringsbeleid en de Belgische verbintenissen op internationaal vlak. Bij het vaststellen van onregelmatigheden wordt een "passend onderzoek" bevolen. - tegen illegale en klandestiene wapenhandel treden de gerechtelijke autoriteiten streng op /
Kommentaar overbodig (Ib. nr. 51 blz. 3417).

E. Glinne reageerde ook op de aanwezigheid van een film in de catalogo uitgegeven door de algemene directie voor de organisatie van de studies - dienst hulpmiddelen voor het onderwijs - film, die het opneemt voor de apartheid in Zuid-Afrika. Te noteren valt ook dat het cultureel akkoord tussen België en Zuid-Afrika door de Kultuurraad ontoepasselijk werd verklaard in het Franstalige landsgedeelte (Ib. jaar 1975-76, nr. 5 blz. 305).

Een "code van goed gedrag" voor de multinationale ondernemingen werd door een werkgroep van 24 geïndustrialiseerde landen uitgewerkt. De maatschappijen worden verzocht meer inlichtingen over hun activiteiten te publiceren en praktijken die tot concentratie van de economische macht aanleiding geven te vermijden. Nochtans zijn de aanbevelingen die voorlopig zijn aanvaard door een comité ad hoc van de O.E.S.O. dubbelzinnig wat het probleem van de corruptie betreft. Naar de deelname van België in deze werkgroep, de houding van de officiële Belgische vertegenwoordiging, t.o.v. de voorgestelde tekst en specifieke bepalingen i.v.m. de corruptie werd de minister ondervraagd door E. Glinne. Ook of de Belgische regering reeds haar houding terzake heeft bepaald o.m. wat het Belgische grondgebied en dit van de E.E.G. betreft. Of wellicht heeft de Belgische regering een meer radicale tekst overwogen? (Ib. blz. 326).

Een andere vraag in verband met de multinationale ondernemingen werd gesteld door Desruelles, nl. over het aandeel van België bij de studie van de middelen om deze ondernemingen aan banden te leggen (Ib. blz. 324).

Luk Vansteenkiste neemt de militaire uitgaven van VDB en de computeruitgaven voortdurend onder de loupe. Ondertussen kan hij toch niet nalaten de betekenis van het Europees Veiligheidsverdrag van Helsinki in twijfel te trekken (Ib. nr. 51 1974-75 blz. 3419). In de herrie rond de aankoop van de 30 miljard vliegtuigen ging een andere zaak quasi ongemerkt voorbij. Enkel het rekenhof noemde de procedure gevolgd door VDB totaal onregelmatig. VDB had immers ook een intentiebrief geschreven aan de firma Dassault voor de aankoop van 33 oefenvliegtuigen (Alpha Jets) op 11 oktober 1973. Daarvoor werd vorig jaar reeds 700 miljoen uitgekeerd, maar 'nog niets ontvangen. Door een dergelijke intentiebrief krijgt de constructeur de toelating de werkzaamheden te beginnen en verbindt de koper zich ertoe in het geval er geen kontrakt zou ondertekend worden, de reeds uitgevoerde werkzaamheden te vergoeden (Ib. nr. 46 blz. 3151).

Gezien het delikate van de behandelde problemen werd op de vragen van de heren Peeters en Burgeon over de aanwezigheid van kernwapens in ons land, de bewaking, het beslissingsrecht over

het gebruik enz. rechtstreeks geantwoord en niet via het Bulletin van Vragen en Antwoorden (Ib. nr. 48 blz. 3246 en nr. 38 blz. 2712).

Mevrouw N. Maes vroeg op welke wijze de Belgische regering heeft bijgedragen tot het doen stoppen van de martelpraktijken in Chili, na de weigering door de Chileense regering om een onderzoek te laten instellen door een U.N.O. commissie. De bijdrage bestond hoofdzakelijk uit een toespraak van de minister (Ib. nr. 48 blz. 3248).

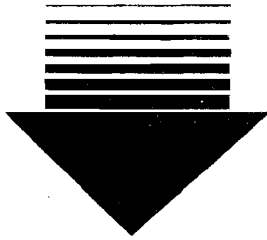
De ministers van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking en van Volksgezondheid en het Gezin werden door E. Glinne aan de tand gevoeld in verband met de medische akkoorden afgesloten met Zuid-Afrika (Ib. nr. 38 blz. 2723 en 2728). In het kader van het Internationale Jaar van de Vrouw werd door hem en Baudson gevraagd naar de Belgische initiatieven in verband met de gruwelpraktijk van de vrouwenbesnijdenis (wegnemen van de clitoris) die in vele Afrikaanse en Arabische landen nog in voege is. In 1959 werd die kwestie een eerste maal op de agenda geplaatst van de Wereldgezondheidsorganisatie en er weer afgevoerd omdat dit niet tot het domein van de W.G.O. zou behoren (Ib. nr. 48 blz. 3245 en nr. 51 blz. 3414).

Over de houding van België tegenover Mozambique en Namibië wenste de heer Burgeon meer uitleg (Ib. nr. 39 blz. 2776-2777). Het eerste land werd op 25 juni 1975 de jure als onafhankelijk en soevereine staat erkend door België.

Interessant om weten is ook nog dat in oktober 1974 een Belgisch-(Zuid)-Koreaans comité voor Economische samenwerking in het leven is geroepen op initiatief van de (Zuid)Koreaanse overheid en de Belgische privé-sector, meer bepaald de Federatie van Ondernemingen van de metaalverwerkende nijverheid. Contacten zijn gelegd voor een (Zuid)Korea/E.E.G. financieel comité (Vraag van Urbain, ib. nr. 38 blz. 2740).

Om te eindigen een humoristische noot. Een beroepsmilitair die als hobby Russisch leerde, kreeg opdracht van zijn overheid ermee te stoppen. De koning sprak bij zijn bezoek aan Moskou het einde van zijn tafelrede in het Russisch uit. Vraag: mag iedere burger niet het koninklijk voorbeeld volgen? (Vraag van Olaerts, ib. nr. 38 blz. 2712).

G.M.

JAAROVERZICHT "VREDE" 1975 BELANGRIJKSTE ONDERWERPEN

BINNENLAND

- Edito : Nog de dertig miljard . . . (januari) 3
- Voortzetting van de koude oorlogspolitiek (jan.) 7
- Hebben wij een politiek, hebben wij verplichtingen ?
Griet Maréchal (maart) 5
- Chili : De Belgische houding steekt vol dubbel-
zinnigheid - Brigitte Van Maele (mei) 4
- Waarom staan onze regering en onze informatie-
media zo negatief tegen het democratiserings-
proces in Portugal ? - André De Smet (september) 5
- DOKUMENT : Het Overlegcentrum voor de Vrede
krachten in Vlaanderen (oktober) 15

EUROPA

- De Europese organisaties (april) 17
- Tweede algemene vergadering der vertegen-
woordigers van de openbare opinie inzake
Europese Veiligheid en Samenwerking - W. Weydts
(juni) 9

FRANKRIJK

- Pierre Goldman, levenslange hechtenis
Alain Clauwaert (januari) 12

GRIEKENLAND

- Overzicht van de jongste gebeurtenissen
- Jo De Schuyter (januari) 10
- Het Griekse leger : belangrijk element in een
politieke strijd - Jo De Schuyter (april) 15

NOORD-IERLAND

- Martelpraktijken in Noord-Ierland :
"Sensory deprivation" - Ben Afschrift (december) 9

PORTUGAL

- Van 25 april tot 11 maart in Portugal
- André De Smet (april) 10
- De politieke partijen in Portugal - Radikaal (april) 12
- De Portugese verkiezingen (mei) 6
- DOKUMENT : A) Bedenkingen na de
verkiezingen - J.P. Barra (juni) 13
- B) Een omstreden figuur :
Soares - Jo De Schuyter (juni) 14
- DOKUMENT : Met vakantie naar Portugal ?
Frank Roels (september) 14
- Gesprek met F. Pereira de Moura - André De Smet
en Jo De Schuyter (november) 7

SPANJE

- DOKUMENT : Voor wanneer een Spaanse lente
A.F. (februari) 13
- Golf van terreur in Baskenland - A.F. (juni) 11
- Franco-Spanje of het ware gelaat van de
politie-staat - A.F. (oktober) 5
- Oppositiegroepen in Spanje (november) 6

MIDDEN-OOSTEN

- DOKUMENT : Midden-Oosten - M. Tanret (januari) 13
- Eindresolutie van de internationale conferentie
M. Tanret(juni) 16

NABIJE OOSTEN

CYPRUS

- De evacuatie van de Turkse Cyprioten uit
Episkopi - Jo De Schuyter (februari) 9
- Londense conferentie over Cyprus -
Jo De Schuyter (juni) 7
- De intercommunautaire gesprekken over Cyprus
Jo De Schuyter (mei) 11
- Het Amerikaanse wapenembargo op Turkije
leverde weinig op voor Cyprus zelf
- Jo De Schuyter (november) 19

AFRIKA

ANGOLA

- Geen tweede Zaire - A.K.Z.A. (september) 22
- Gesprek met een vertegenwoordiger van het
M.P.L.A. - A. De Smet en Jo De Schuyter (nov.) 25

ETHIOPIE

- Ethopia tikdem ! - Paul Wagemans (april) 25

IRAN

- De binnen- en buitenlandse machtspolitiek der
Iraanse monarchie - H. Talloen (april) 23

LIBANON

- DOKUMENT : Dramatisch einde van ene mythe
Herman Talloen (november) 15

MOZAMBIQUE

- Frelimo bouwt socialisme op - Filip De Paepe
(oktober) 12

NAMIBIE

- Nog steeds Zuid-Afrika's vijfde provincie -
Filip De Paepe (november) 23

SPAANSE SAHARA

- Fosfaat als inzet van een veroveringsmars van
een despotisch vorst - Filip De Paepe (december) 5

INDOCHINA

KAMBODJA

- Een politieke overwinning van de U.S.A.
- in de U.N.O. - met de steun van de
Belgische Regering - Paul Wagemans (januari) 18
- De eindeloze val van Pnom-Penh
- Paul Wagemans (maart) 17
- Washington leverde aan Pnom-Penh bommen
die doden door opslorping van alle zuurstof
- Paul Wagemans (april) 8

LAOS

- De vreedzame revolutie van Laos
- Paul Wagemans (oktober) 7

VIETNAM

- Onze politieke aktie voor de erkenning van de
Voorlopige Revolutionaire Rgering
- Paul Wagemans (januari) 17
- Washington beschuldigt Hanoi ervan, te trachten
een militaire oplossing af te dwingen in Vietnam
- Paul Wagemans (februari) 6
- DOKUMENT : Einde van een stuk Amerikaans
kolonialisme ? - Paul Wagemans (mei) 13
- Vrede in Vietnam ? - Eindelijk -
Paul Wagemans (juni) 4
- Vietnam (december) 11

AZIE	
- Tjang Kai Tsjeh - Griet Maréchal (mei)	21
INDIE	
- Begrip voor Indira - Griet Maréchal (september)	9
KOREA	
- Korea in de algemene UNO-vergadering : De westerse hegemonie aan de kaak gesteld - Jo De Schuyter (oktober)	10
NOORD-AMERIKA	
U.S.A.	
- Kissinger : "out" ? (februari)	19
- V.S.-offensief tegen grondstoffenkartels wettelijk ingezet - Toon Colpaert (maart)	12
- I.T.T. : een multinational monster ! (T.B. (april)	29
- Enkele conclusies die Kissinger zou moeten trekken - Paul Wagemans (juni)	5
- Wapenhandel blijft een winstgevende zaak (oktober)	25
- Welke vrijheid ? (december)	4
LATIJNS-AMERIKA	
BRAZILIE	
- Geen vrede zolang de diktatuur blijft bestaan (februari)	16
CHILI	
- Wie houdt de Chileense junta recht ? (februari)	18
- De houding van de kerk in Chili (maart)	19
- Eenheid tegen de junta van Chili - G.M. en J.V. (april)	9
- De economische repressie (mei)	11
- In Chili : de mens doden om de economie gezond te maken - Frieda Hermans (september)	16
- Chili , begin 1975, van binnenuit - Robert De Gendt (oktober)	18
- De vermilitarisering van de opvoeding in Chili (november)	13
PANAMA	
- DOKUMENT : Zal Panama zich kunnen bevrijden uit de greep van de V.S. en van het kapitaal ? (december)	13
PARAGUAY	
- Volkenmoord in Paraguay - Stefaan Oplinus (maart)	23
EKONOMIE	
- Energiemaatschappijen in opbouw - Toon Colpaert (februari)	12
- De aard van de crisis in de kapitalistische wereld - F. Gorjoenov (maart)	7
- Olierijkdom : een nieuwe kans voor de arme landen ? - Kathleen Steel (mei)	8
- De Unido-konferentie te Lima - Brigitte Van Maele (juni)	19
DERDE WERELD	
- Betekenis : functie en beperkingen van de Unctad - Toon Colpaert, Kathleen Steel, Luc Soete, Ernest Gulcher en Marc Mathyssens (september)	20
ALGEMENE INFORMATIE	
- Russell Tribunaal II veroordeelt de Verenigde Staten en haar regeerders - Brigitte Van Maele (februari)	21

- DOKUMENT : Naar een nieuwe wereldorde, ontwikkeling en vrede - Kathleen Steel (maart)	1
- Dokument goedgekeurd door het Nationaal Bureau van de B.U.V.V. (april)	2
- Internationale oproep Stockholm 1975 : Een wereldkampagne voor ontwapening (november)	1

PUBLICIEERDEN IN 1975 IN "VREDE"

- A -	
- Afschrift Ben	
- B -	
- Bailleul Theo, Barra J.P., Burghgraeve Paula.	
- C -	
- Clauwaert Alain, Colpaert Toon.	
- D -	
- De Bruyn William, Debunne Georges, De Gendt Robert, Djabraan Salim, De Ley Gerd, De Paepe Filip, De Schuyter Jo, De Smet André, De Smet, De Smet Chantal, De Vlieghe Wilfried, De Vriendt J., De Vuyst J.	
- E -	
- Elia Elie, Elias Willem.	
- G -	
- Goal, Gorjoenov F., Grub Geert, Gulcher Ernest.	
- H -	
- Hermans Frieda	
- K -	
- Kamugurka, Klinkenberg W.	
- L -	
- Lindemans J., Looten Walter	
- M -	
- Mattyssens Marc, Maréchal Griet	
- O -	
- Oplinus Stefaan	
- R -	
- Rodenburg Klaas, Roelants Leo, Roels Frank.	
- S -	
- Serras Roger, Soete Luc, Steel Kathleen.	
- T -	
- Tanret Michel	
- V -	
- Valkiers Bernus, Van Calsteren Jan, Vande Lei, Van Maele Brigitte, Van Rijsbergen Jan, Van Steenkiste Frans, Verwest Jan.	
- W -	
- Wagemans Paul, Weydts Walter.	

VREDESFONDS.

G. Daghelet : 100 fr, JP Everaerts : 50 fr, J. Coenye 50 fr, M. Van Hoorn : 100 fr, E. Messens : 100 fr J. Verhelst : 100 fr, L. Vermeire : 100 fr, A. De Smet 100 fr, E. De Bleeckere : 100 fr, G. Marechal : 100 fr E. Messens : 100 fr, L. Calcoen : 50 fr, H. Van Sieleghem : 1000 fr, E. Van Bellinghen : 250 fr A. Messens : 100 fr.

EN MEN SPREEKT OVER BESPARINGEN. . .

De ambtenaren van de Europese Commissie weten van aanpakken. Op het ogenblik dat graag gepraat wordt over de offers die iedereen moet brengen neemt men het aldaar niet te nauw met de uitgaven. In het antwoord op een vraag van een lid van het Europees Parlement komen we te weten dat op zes maand tijd 15.583 dienstreizen door ambtenaren ondernomen werden.

In geld omgezet betekent deze vorm van activiteiten : voor buitenlandse betrekkingen (19,5 miljoen B.Fr.) tolkendiensten ten behoeve van andere instellingen (20 miljoen B.Fr.), voor industrie en onderzoek (10,9 miljoen B.Fr.), voor voorlichting (7,3 miljoen B.Fr.), voor landbouw (6,8 miljoen B.Fr.) sociale en regionale zaken (8,2 miljoen B.Fr.), voor economische en financiële zaken (9,1 miljoen B.Fr.), voor energie (2,6 miljoen B.Fr.).

De commissie beweert niettemin dat zij een nauwkeurige controle uitoefent op de dienstreizen van de ambtenaren en dat de beslissingen van de dienstreizen op het hoogste niveau genomen worden.

Onlangs werd een studiegroep "Belgische Multinationals" opgericht. Belangstellende kunnen contact opnemen met : Van Maele Brigitte, E3 plein 69, 9218 Ledeberg.

Op de begroting van ONTWIKKELINGSSAMENWERKING voor 1976 staat 29.600.000 B.F. uitgeschreven voor militaire beurzen (Post Buitenlandse Zaken. . .).

MULTINATIONALE ONDERNEMINGEN

UNITED BRANDS DOET AL HET
MOGELIJKE OM PANAMA IN DE
GREEP TE HOUDEN.

United Brands stelt aan Panama voor over te gaan tot de oprichting van een gemengde bananenmaatschappij. Dit nieuws werd bekend toen de besprekingen startten over de opkoop door de panamase staat van alle eigendommen van United Brands. Het gaat hier dus om een tegenvoorstel vanwege de multinational, die reeds vanaf juli 1975 werd opgeworpen, nadat op 19 dec. van vorig jaar een kompromis werd gesloten, waarbij United Brands zich akkoord verklaarde om al haar vestigingen en installaties in Panama aan de staat te verkopen.

Volgens een officiële woordvoerder heeft Panama geantwoord dat eerst tot de aankoop van de eigendom van de trust diende over te gaan om daarna met haar een kontrakt te sluiten, waarbij haar zou toegelaten worden door te gaan met de exploitatie van haar inrichting tot 31 dec. 1977. Nadat deze twee stadia verzekerd zijn, is de regering bereid de nieuwe voorstellen van de bananentrust te bestuderen.

GRUNDIG

BRAUN

PHILIPS

hifi stereo keten
combinatie

EUROPA ELECTRONIC

A. PIETERSLAAN, 2 (aan t. STADHUIS) - OOSTENDE - Tel. 716.34

BOEKHANDEL

DE FAKKEL

Pluimstraat 14, KORTRIJK
Tel. (056) 213.16

Men vindt er de NIEUWSTE BOEKEN
en GROTE KEUS JEUGDWERKEN

Korting voor rechthebbenden.

KUNSTHANDEL

GALERIJ "ELITE"

Tolhuislaan 157 - Gent

Enorme keus van reproducties

Schilderijen van oude en hedendaagse schilders
Eigen werkhuis voor alle soorten inlijstingen.
tel. 22.16.31

CORMAN

De "Topboekhandel"
ALLE UITGAVEN
Meer dan 300.000 "pocket"
boeken in 6 talen

Ravensteinstraat, 28-30
1000 Brussel
Tel. (02)11.67.29

Sociale Zetel :
Ad. Buylestraat 51
8400 Oostende
Tel. (059)727.24

Kusflaan 169 en
Strandstraat 9
8300 Het Zoute
Tel. (050)618.28

Het boek dat u
zoekt is er. Zo
niet CORMAN
zoekt en vindt.
M. CORMAN,
Oostende
Prk. 16.83.33

BOEKENFONDS MARNIX

heeft steeds een uitgebreide keus van :

- Literaire
- Wetenschappelijke
- Politieke
boeken.

Alsook :

- Engelse
(Penguin - Pelican...)
- Franse
(Livre de Poche - 10/18...)
- Duitse
(D.T.V. - Goldmann...)
pocketseries.

AJUINLEI 18 - 9000 GENT
(evenwijdig met Veldstraat).

Tel. 09/25.10.92 Doorlopend geopend van
8.30u - 6.30u

VRIJE TOEGANG.

gakko S.V.

Hoek Overpoortstraat en Ch. De Kerckhovelaan
en St.-Pietersnieuwstraat 107 - 9000 Gent tel. 091/23.27.88.

Bureelartikelen - Papierwaren - Drukkerij - Uitgeverij.

prijzen beneden alle peil !!!

Vraag vrijblijvend inlichtingen of kom zelf eens langs